

SLOVENSKI NAROD.

Iskaja vsak dan svojo, izvenredno modro in pravično.
Iskare: Prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male ogled 40 vin, za uradne razglase 60 vin, za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilu nad 10 objav popust.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znanika za odgovor.

Upravitelstvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, pritlično. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 84—	celoletno	K 95—
polletno	42—	polletno	50—
3 mesečno	21—	3 mesečno	26—
1	7—	1	9—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vredno po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in sadotno frankovane. Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

K dogodkom na Koroškem.

Narodno slovensko, demokratske stranke je v svoji seji dne 6. maja 1918 pod predsedstvom načelnika dr. Tavčarja razpravljalo na podlagi poročila svojega člana dr. Gregorja Žerjave o dogodkih na Koroškem in prišlo do zaključka, da odločno odklanja vsako odgovornost za začetek in potek teh dogodkov in pričakuje, da bo točna preiskava dognala krivce in jih privedla k kazni. V tem resnem trenutku pa pozivljajo vsjo javnost in zlasti vse somišljenike, da vsi store svojo dolžnost napram narodu in državi, da resno ogrožene meje.

Dr. Ivan Tavčar:

O agrarni reformi.

Agrarna reforma je podobna zvoncec na Blejskem otoku: kdor mimo pride, potegne za vrh, da zazvoní s stolpiča. Da se bo agrarna reforma že radi nemških veleposestev morala pri nas izvesti, o tem nikdo ne dvomi, ker nova država de se lažjundli ne bo mogla prenašati. Da se bo po morala ta reforma v naših pokrajinah vse drugače izpeljati, kakor drugod, o tem smo pa tudi vsi prepričani. Ali v zadnji dobi dobiva agrarna reforma pri nas nekako nevarno lice — in to je, kar mi daje povod, da se nekoliko pečam z njo.

Vprašanje agrarne reforme je došlo namreč nekako zelo nevarno ost, ki se obrača ne več samo proti nemškim veleposestnikom, temveč v prvi vrsti proti našim gruntarjem in polgruntarjem. Ti se hočejo potisniti pod tisti kapitalizem, o katerem prinaša slavoslovni spis socialno - demokratske stranke »Prvi majnik« pretrselivo podobo s podpisom: »Kmalu te bo konec, o mrha kapitala!« Naši gruntarji in polgruntarji se stavljajo v nasprotje z malim človekom na kmetih, in če bo šla stvar tako naprej, bosta gruntar in polgruntar obdana z avrolo kapitalistične ostudnosti in mali človek na kmetih in bo pričel sovražiti kot kapitalistični dve mrli. V tem oziru je tudi »Jugoslavija« močno pihnila v svoj rog ter v fulminantnem članku postavila posebno naše gruntarje v jako grodo luč, češ, da se njihove žene in hčere oblačijo v svilo in žamet.

No, kar se tiče »Jugoslavije«, si bodo naši kmetje že sami vedeli pomagati, ker napadi od te strani niso nevarni, dasi jih navadno spremlja posebno hrupna in doneča reklama. Nevarnejše se mi pa zdi, da se je te zadeve polastilo tudi glavno glasilo SLS, in posebno značilni se mi vidijo članki gosp. dr. A. Gosarja, ki jih zadnje čase objavlja omenjeno glasilo. Tudi po »Slovenec« bi moral obstajati vzor naše agrarne reforme v tem, da bi vsa zemlja slovenska prišla v roke malemu kmečkemu človeku, ki naj je dobi v toliki izmeri v svoje roke, kolikor te more sam s svojimi otroci obdelati. Jasno je, da se ta vzor da le s tem doseči, da se ostrižejo gruntarska in polgruntarska posestva: jasno je tudi, ker je »Slovenec« sam prepričan, da se stvar naenkrat ne da izvršiti, da bi tudi najmanjši poskusi, ki naj bi vodili k dosegi dr. Gosarjevega vzora, na deželi povzročili globok prepad med malim človekom in pa med takozvanim »gruntarjem«. Kake politične strankarske posledice bi iz tega nastale, o tem danes nečem pisati, ali gosp. dr. Gosar naj mi dovoli, da brez ozira na našo politiko in na naše stranke razložim svoje razloge, iz katerih se moram z gospodarskega stališča protiviti novemu agrarskemu vzoru. Pri tem poudarjam, da nikakor nočem grajati dr. Gosarja in da mu v polni meri pripoznam dobro voljo, ker stara človeka vedno veseli, če opazuje mladega moža, ki se resno in v veliko ljubeznijo bavi z zadevo, ki je za našo javnost v resnici največjega pomena.

Razpravljam sine ira et studio! Kako se bo faktično izvršila agrarna reforma, o tem danes — posebno kar se tiče naše slovenske zemlje — nima nikdo še pravega pojma. Da se bo počela z nemškimi veleposestvi, to vemo; kdaj in kako naj se dotakne gruntarja in polgruntarja, to pa tiči še v popolni temi. Dr. Gosarjeva izvajanja so zanimiva, ali njegova

zadnja dva članka, priobčena v »Slovenec«, bolelata po mojem mnenju na glavni hibi, da pisatelj niti z besedico ne omenja, ali naj gruntar ali polgruntar dobita kako primerno odškodnino, če se jih bo prisililo, da morata kos svojega zemljišča odstopiti mal. kmečkemu človeku. Mislim, da je dr. Gosar sam mnenja, da je ta odškodnina samo ob sebi umilna in da radi tega ni pisal o njej. Vzlic temu je pisava nevarna, ker taki članki napravljajo na malega kmečkega človeka vtis, da bo dobil zemljišče brez vsake odškodnine in da opaža ravno v tem bistvu in glavni pomen vsake agrarne reforme. Na kmetih je že močno razširjena vera, da se bo agrarna reforma tako in nič drugače izvedla. Jaz pa sem za to, da se naj tukaj pove ljudstvu čista resnica, ker bomo drugače doživeli reči, ki jih tudi dr. Gosar ne bi mogel odobravati!

Druga točka, s katero se ne vjemam, je, da bi se rabilo pri agrarni reformi nasproti gruntarju in polgruntarju, katera oba imata na deželi veliko silo za sabo, kako nasilje. Poskusimo po gorenjskih dolinah gruntarju ali polgruntarju s silo vzeti kaj sveta, pa bomo imeli takoj revolucijo! Ti gospodariji bodo imeli za sabo množtevne svoje rodbine, svoje sorodstvo in še celo svoje posle, tako da nastane v hipu zmešnjava nad zmešnjavo.

Dalo pa se bo veliko doseči z modrim postopanjem dotičnih agrarnih funkcionarjev — to se pravi: dalo se bo veliko doseči z modrimi poravnjavami, pri katerih je sila izključena in katere se bodo morale predvsem ozirati le na taka zemljišča, o kojih bo jasno, da bi jih večji gospodarji brez škode lahko pokrešali. Če bodo pametno postopali pametni agrarni komisariji, potem se bo že nekaj dosežilo — s silo pa se ne bo doseglo ničesar!

Dr. Gosar zastopa načelo, da bi bil vzor agrarne reforme, če bi se vsa rodovitna zemlja razdelila v male kmetije, kakršne lastnik s svojimi otroci lahko sam obdela — to se pravi: na katerih bi delala gospodar in gospodinja ter še trije ali štiri otroci. Proti temu vzoru imam svoje pomisleke, katerih pa niti dr. Gosarji, niti komu drugemu, ne vsiljujem.

Ker otroci ne prihajajo na svet v taki obliki, kakor je skočila Atena iz Jupiterove glave, bi takoj nastala na vsakem posestvu neka doba, ko bi otroci še ne mogli delati, tako da bi bili samo dve delavni moči na posestvu. Da bi tukaj nastala potreba tuje delavske moči, je gotovo.

Dr. Gosar — vsaj jaz dobivam ta vtis iz njegovih člankov — hoče doseči vzorni cilj, da bi s kmetov izginil mali človek, ki bi bil brez vsake zemlje, in da bi se dosežilo, da bo vsak sam obdeloval svojo zemljo, tako da bi bile tuje delavske moči naravnost izključene. Zopet mislim, da je ni agrarne reforme, ki bi mogla doseči ta vzor. »Slovenec« člankar si pomaga s tem, da zahteva, da ne sme v bodoče nastati nobeno večje posestvo, ki bi se moralo obdelovati s tujimi, najetimi močmi, in kot posledica mora tudi zahtevati, da se posestvo, katero je dobila v roke srednja velika družina, v bodoče ne sme razkosati.

Sedaj preiščimo, ali je sploh mogoče, odstraniti na kmetih za vse čase tuje, najete delavske moči!

Dr. Gosar pravi: »razdelimo vso zemljo v posestva, ki ne smejo presežati meje, do katere jih lahko obdeluje srednje velika družina (5 do 6 oseb) sama, brez tuje pomoči.« Ostanimo pri nekdanji kranjski vojvodini! Če bi hoteli na Kranjskem posestva na ta način organizirati, bilo bi — vsaj podpisani to misli — dosti premalo zemlje, tako da bi po končani razdelitvi ostalo še na kupe malega človeka, ki bi ne dobil ničesar in ki bi bil še vedno nakazan na delo pri večjih gospodarjih — katerega dela bi pa ne dobil, če bi vsi posestniki s svojimi lastnimi rodbinskimi močmi lahko izhajali. Tukaj bi se torej nabralo novega proletarijata, ki bi moral naravnost obupati, ker bi ne dobival nobenega dela!

Sedaj pa vzemimo posestnika s srednje veliko družino, kakor ga imajo v mislih »Slovenec« članki. Takoj je videti, da načrt dr. Gosarja že pri prvi generaciji zagazi v največje stiske, reči, da umre posestnik, zapusti tri ali štiri otroke. Manj jih sploh imeti

ne sme, ker drugače obdelovati ne bo mogel svojih niti: če jih ima pa več, bo stvar še težavnejša. Posestvo se med otroke deliti ne sme, in če bi se delilo, nastali bi mali posestniki, ki bi bili zopet skoraj nagi proletarci, če bi delali samo na svoji parcelici. Če se pa hoče reforma rešiti s prepovedjo razkosanja, potem dobi posestvo prvi sin, ostaneta pa še dva ali trije otroci, ki bodo morali po svetu s trebuhom za kruhom. In tukaj se bo zopet nabralo toliko kmečkega proletarijata, da bi se kmalu izkazalo, da agrarna reforma služi v prokletstvo, ne pa v blagoslov. Dalje je treba upoštevati, da bi tudi posestva, ki jih lahko obdeluje srednje velika družina — pet do šest oseb — sama, brez tuje pomoči, rodila med kmeti revščino, ki bi se grozovito pomnoževala od desetletja do desetletja. Nedvomno je namreč, da bi se na takem posestvu ne dalo pridelati več, nego samo tisto, kar potrebuje pet ali šest oseb za svoje življenje. Kie naj se dobi davek, kie naj se dobe potrebščine za obliko in za druge take reči, ki se doma ne pridelajo — na to ne vem odgovora. Moje mnenje je, da bi posestva dr. Gosarjeve agrarne reforme — če se smem trgovsko izraziti — imela bilanco, ki bi bila vsako leto pasivna.

In pri koncu: Kam naj pridejo naša mesta? Kam naj pridejo naša industrijska silišča? Ta bodo morala tudi živeti, tem ne bo ostalo drugega, kakor da se bodo vrgla na cerealije, ki se bodo uvažale v deželo in ki bodo dosti ceneje od naših domačih pridelkov. S samimi malimi posestvi torej ne bo šlo, in gruntarja bomo že še morali v miru puščati, če nočete mestnega prebivalstva izročiti zloli tujemu uvozu!

Sicer bi se dalo o vsej tej stvari še veliko pisati, ali prepričan sem, da morda le ni prekoristno, če se o agrarni reformi preveč piše, in to v dobi, ko med nami še vse vre in v kateri je dostikrat težavno, tisti znani »prudenter agas, et respice finem« s hladno pametjo uporabljati. Ne samo moške, ki sede v vladah, se morajo zavdati odgovornosti pri vsakem svojem koraku, temveč tudi člankarji, ki pišejo v liste, morajo se podvreči gotovi odgovornosti. Lahko se vrže beseda med današnji razburjeni svet, katera pa de kakor iskra na slamo, težko pa bo pozneje odstraniti vsa nastala pogorišča! To sem hotel povedati.

Položaj na Koroškem.

NEMCI IMAJO ŠE VEDNO PREMOČ.

Ljubljanski dopisni urad poroča iz uradnega vira dne 7. maja ob 9. zjutraj: Dne 6. maja ob 10. dopoldne naprej so napadli Nemci naše postojanke vzhodno Guštanja z veliko premočjo, z oklopnimi avtomobili in težko artilerijo. Boj je trajal do 3. popoldne, v katerem se je odlikovala z veliko hrabrostjo četa neustrašenega nadporočnika Malgaja, ki je padel za svojo domovino. Ker se je pritisk premoči nadaljeval, so se naše čete bojujoč umaknile proti Spodnjemu Dravogradu.

NEMŠKO POROČILO.

LDU Celovec, 6. maja. (DKU) Tiskovni urad koroškega deželnega odbora poroča o položaju na koroški fronti nastopno: Dne 5. maja ob 20. Dasiravno se je sovrainik oiačil z rezervami, so naše čete zavzele Pliberk in Zeleznko Kapljo. — 6. maja popoldne: V splošnem je položaj ostal neizpremenjen. Naše čete se bojujejo v hribovju med Pliberkom in Spodnjim Dravogradom in so prodrele do železniške postaje Prevalja.

NEMCI LAŽEJO.

Ljubljana, 6. maja. Dunajski korespondenčni urad krčevito poizkuša, napram našim konstatacijam o nemških pripravah na Koroškem, zlasti o tajni mobilizaciji in o pripravljeni ofenzivi, vzdržati stališče, da Nemci niso kršili premirja. Stalno napadanje na vse koroški fronti in zlasti obstreljevanje mesta Velikovec in mostov in pa opetovani izpadi — vse to po trditvi Nemcev ni kršenje premirja. Jugoslovanski izpad z dne 28. aprila 1919 pa, ko so ob izbruhu ustaškega gibanja v slovenskem delu Koroške naši vojniki zaplenili bombardujoče topove, je po mnenju Dunajskega korespondenčnega urada

kajpada kršenje premirja, dasi so naše čete v 24 urah bile zopet na starih svojih pozicijah. Ta zofistika je nevezdržna za vsakega poznavalca vojaških razmer zlasti sedaj, ko razvoj velikih nemških, od daleč priklanih sil moštva in materijala v ofenzivi proti našim pozicijam južno od Drave dokazuje popolno pripravljenost nemške ofenzive, ki brez ozira na januarsko premirje ne namerava nič drugega nego da postavi pariško konferenco pred fait accompli.

Politične vesti.

Seja Narodnega predstavništva. LDU, Beograd, 6. maja. Današnja seja Narodnega predstavništva je otvoril predsednik dr. Pavlovič ob 16.33. Med došlimi vlogami je več vprašanj, nadalje zakonski predlog za varstvo dece in za varstvo otroškega zdravja, ter tri interpelacije, med njimi ena od poslanca Petecjana (socialista) o cenzuriranju delavskega časopisja. Predsednik se spominja v svojem govoru umrlega književnika in narodnega bojovnika Svetozara Čorovića. Poslanci vsanejo in zaključijo: Slava mu! Nato se prečita dopis čeških književnikov, odposlan o obletnici jugoslovansko-češkoslovaškega pobratinstva z dne 13. aprila. Poslanec Uroš Lomović (radikalce) pozivlje predsednika, naj skliče še enkrat medstrankarsko konferenco narodnega predstavništva, na kateri naj se rešijo nekateri predmeti bivše srbske narodne skupščine. Predsednik izjavlja, da je pripravljena sklicati konferenco. Nadalje konstatira predsednik, da ni prisotno dovolj poslancev za razpravo o predmetih današnjega dnevnega reda in zaključijo sejo ob osemnajstih. Prihodnja seja bo v petek ob šestnajstih z dnevnim redom: Razdelitev v sekcije in določitev dnevnega reda prihodnje seje.

ŽALOSTNO ZBOROVANJE.

Koroški begunci so imeli snoči v Unioni sestanek, na katerem so razpravljali v prvi vrsti o vzrokih koroške katastrofe. Navzoč je bil tudi poslanec S mode j, ki je v daljšem govoru načrtal položaj na Koroškem in ostro kritiziral napake slovenske politike z ozirom na koroške razmere. Obsojal je vladajočo brezbriznost in malomarnost, ki je kriva, da se dogodkom na Koroškem ne posveča tiste pozornosti in pozornosti, ki bi jo v narodnem in državnem interesu zaslužili. Končno je razmotrival vprašanje preskrbe in nastanitve koroških beguncov in zahteval v tem oziru takojšnjo izdatno podporo in pomoč vseh merodajnih činiteljev. Nato se je razvila živahna, mestoma zelo burna debata. Posamni govorniki so med drugim tudi ostro kritizirali delovanje takozvanega »Koroškega odbora«, kar je imelo za posledico, da je ta odbor v celoti odstopil. Izvoljen je bil nov odbor, na čegar čelu stoji poslanec Grafenauer kot predsednik in dekan Limpel kot podpredsednik. Na sestanku so sklenili zahtevati od pokrajinske vlade energične represalije nasproti Nemcem, ki s svojim postopanjem na Koroškem ne zaslužijo, da se proti nim rabijo pri nas najgladkejše rokavice. Čim se je novi odbor konstituiral, je sklenil, da se takoj napoti k pokrajinski vladi ter jo pozove, da brez odlaganja stori vse, kar je potrebno v obrambo in varstvo koroškega slovenskega ozemlja in koroškega prebivalstva.

Kdo je kriv? Včerašnji »Naprej« prinaša pojasnilo predsednika deželne vlade in pravi: »Nobenega dvoma ni bilo, da čakajo nemške tolpe na Koroškem, da naskočijo. Znan je bil obupni položaj koroških kmetov. Ni pa bilo dovolj ukrenjeno, da se prečeta nevarnost z uspehom in pravočasno odbije. Ni bilo dovolj ukrenjeno za varnost. V nevarnosti je sedaj življenje tisočih ljudi. Zahtevamo preiskave in radikalnih ukrepov. Vir zla je treba ustaviti. Vzamemo na znanje, da krivcev ni iskati pri deželnih vladah. Pač je to polom sistema. Nesreča se mora radikalno sanirati. Mislimo, da je politična stran vprašanja že dovolj pojasnena. Gre za to, kakšne posledice naj ima za nas nesreča, ki smo jo utrpeli. Samo dvoje je mogoče: 1.) takojšnja reorganizacija armade z vsemi sredstvi in 2.) varstvo sedanje države

oblike. Sedaj se jasno vidi, da imamo celo vrsto nesposobnih častnikov in demoralizirano moštvo. Doživeli smo jasen dokaz, da mora biti demokracija najprej v naših srčih, predno jo moremo izvajati politično, ako nečemo pod nieno krinko izgubiti domovine. Za delo proti demoralizaciji smo pa vsi odgovorni. Vlada in vsak posamezen državljani. Mi vsi smo poklicani pod orožje!

DR. KOROŠEC V DALMACIJI.

Ministrskega podpredsednika dr. Korošca so zvalili v Dalmacijo k ustanovitvi »pučke stranke«. Prvotno se je reklo, da pride dr. Korošec, da se na licu mesta ponči o dalmatinskih razmerah, posebno glede prehrane. »Jadranc«, glasilo dalmatinskih klerikalcev, pa je kmalu zabobnal, da pride dr. Korošec, da »osnuje stranko« List »Novo Dobac« v Splitu pravi, da že dolgo časa se ne kažejo v Dalmaciji nikake liberalistične tendence in misli, da bi zlasti v sedanjem času, ko treba vse sile združiti za izgradbo narodnega jedinstva, kulturna borba pomenila največjo škodo za splošni interes. Ne uvidevamo potrebe, da se organizira stranka v obrambo katoliške cerkve in kulturnih nazorov krščanstva, ker jim pač ne preti nikaka nevarnost. Klerikalizmu ni cvetelo cvetje na dalmatinski obali, tem manj bo sedaj, ko je jasno vsakemu političnemu otroku, da v Jugoslaviji, v državi jednega naroda s tremi verami ne more biti mesta klerikalni stranki, ki bi že po svoji naravi morala delati za separatizem in proti miali državnega jedinstva. Da bo hodila »pučka stranka« po tej poti, je jasno tudi po ljudih, ki jo danes sestavljajo in ki so bili do včeraj nosilci največjega bratskega preprija med Srbi in Hrvatji ter sluge avstrijske politike napram Balkanu. Prešli pa so stari časi, ko so takratni pristaji »Dnec«, sedaj »Jadranc«, mogli delati vse, kar so hoteli, pod zaščito Šusteršičev, Attemsov, Szilvasov itd. Nastopili so novi časi demokracije in svobode, ki ne trpe ne take politike ne takih individvijev.

Dr. Korošca so peljali med ljudstvo in »Jadranc« poroča o triumfalnem potovanju njegovem. »Novo Dobac« piše: Ako bi ne bil prišel dr. Korošec, da vsvarja stranko in cepi narodno slogov v najopasnejših časih, bi ga bili pozdravili z največjim navdušenjem. Ako pa je bil hladno sprejet, je temu vzrok, ker je »Jadranc« razkril, da pride osnovat stranko. Kdor prihaja k nam, osnovat klerikalno stranko, ta naj nikar ne pričakuje dobrega sprejema. Obžalujemo zopet, da Split ni mogel pričakati prvega jugoslovanskega ministra kakor bi bil Split sicer želel. Krivi so oni ljudje, v katerih je ostal stari avstrijski duh in ki so s svojim delom vedno kazali, da je njim strankarstvo nad vse, pravi narodni interesi pa lanski sneg. V Sinju je pozdravil dr. Korošca fra. Mijo Kotaraš, ki je bil leta 1915 povzročil tožbo proti sinjskim občinskim uradnikom radi veleizdaje in ki je bil kot predsednik šolskega sveta pozval na odgovornost učitelja Tišinovića, ker je učil, da so Srbi in Hrvatje eden narod. Korošec je bil hladno sprejet, drugače pa bi ga bilo vse mesto srčno pozdravilo kot brata Slovence in človeka, kateremu se ni moglo nikdar odreči ljubezni do naroda in velike delavnosti niti takrat, ko je bil v nam nasprotnem taboru, v avstrofilski in srbofilski klerikalni slovenski stranki. V Trogiru so ga pozdravljali kot prvega jugoslovanskega ministra.

Dr. Korošec je bil na shodu »pučke stranke«, ki je bil slabo obiskan, in govoril je o notranjem in zunanem položaju, vmes pa o stranki in krščanskih načelih, češ, da njihova stranka hoče, da bode naša država dom vseh onih, ki so uverjeni, da delujejo na pozitivni krščanskih načelih. Čutil je potrebo tudi povdariti, da ne bodo nikdar delali proti državi. Navzoči so bili namreč tudi ljudje, glede na katere izvaja »Novo Dobac«, da kdor je bil včeraj avstrijski detektiv, ne more biti danes jugoslovanski patrijot.

(Naša poročila iz Beograda in Zagreba.)

NOVA STRANKA V BOSNI IN
NOVO VREME.

Zagreb, 6. maja. Lorkovičev »Novo Vreme« razpravlja o osnovnih klerikalnih strankah za Bosno in Hercegovino ter napada ministrskega predsednika dr. Korošca, češ, da je razvijal na svojih agitacijskih shodih v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji popolnoma drug program, kakor pa ga zastopa kot član centralne vlade. Postopanje te vlade je namreč v največjem nasprotju s političnim programom, ki ga je sprejela nova hrvatska puška stranka. List naposled poudarja, da se program dr. Koroščeve stranke popolnoma ujema s programom parlamentarnega Narodnega kluba, zato ne more razumeti, kako more dr. Korošec še naprej sedeti v kabinetu, ki ta program naravnost zanika. — Tudi starčevićanski »Hrvat« razpravlja o novoustanovljeni stranki ter napada še bolj ostro, kakor »Novo Vreme« dr. Korošca, češ, da ga pri njegovi polit. ne vodijo čisti nameni. »Hrvat« svari bosanske Hrvate pred njim, da naj pazijo, da jih ne opeharil tako, kakor je opeharil banovinske. Našteta nato vse dozdevne grehe dr. Korošca, od katerih je seveda najhujši dr. Korošev centralizem ter roti Bosance in Hercegovce, naj se oklenejo Narodnega kluba, kar jim edino ta nudi garancije, da bo delal po njihovem programu. Ako pa še hočejo iti z dr. Korošcem, naj zahtevajo od njega, da iztaja konsekvence iz svojega programa in izstopi iz vlade.

Kraljevina
Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Povelje bosanske divizijske oblasti dne 1. maja se glasi takole: »Vojaki! Bili ste težko osumljeni, da ste postali branitelji in privrženci onih elementov, ki so te dni skušali vprostiti vaše z junaštvom in slavo ovenčane pridobitve, ki ste jih izvojevali trošče kosti svojih padlih, a neumrlih bratov in zalivajoč jih s krvjo svojo in s krvjo svojih mladih in dragih sorodnikov. Napadli so vas in osumili na njih nevedni elementi. Vi tako težko osumljeni vojniki ste pokazali te dni s svojim čistim in samozatajevanja polnim nastopom, da ste ostali tisti, ki ste bili, junaški in s slavo ovenčani vitezi z Vetrinca in Komuha, ki imate samo jednega boga, jednega kralja, jedno domovino in jedno govorico, ki ste svojemu bogu poklonili svojo vero, svojemu kralju svojo brezmerno zvestobo in vdanost, svoji domovini brezmejno ljubezen in požrtvovalnost, vi, ki ste s svojo moško besedo, katero pošten človek v vsem življenju daje samo enkrat — s svojo prisego tudi to pot potrdili, da znate samo za svojega boga, za svojega kralja in za svojo domovino. Jaz, vaš poveljnik, sem srečen in ponosen, da sem na čelu takih junakov in vojakov, zato se vam iz globljine svojega poveljnškega in očetskega srca, vam, častnikom, podčastnikom in prostakom zahvaljujem za vaš diven nastop in vam izrekam svojo zahvalo. — Poveljnik polkovnik Cedomil I. Marković, s. r.«

Neodrešena domovina.

Divjanje nemških tolpa na Koroškem. Ubežniki s Koroškega pripovedujejo naravnost neverjetne stvari o grozovitostih, ki jih uganjajo podivjane nemške čete na Koroškem z ubogi slovenski vjetniki. Pero si ne upa napisati — to so grozodejstva, ki prekašajo glede rafiniranosti in bestialnosti ona, ki so jih izvrševali med vojno Bolgari nad srbskim prebivalstvom. Nečemo se spuščati v podrobnosti, samo to pravimo, da je treba zbrati vse material o onih zločinih in ga predložiti mednarodni komisiji, da bo tudi širši svet izvedel, kaj se to pravi, živeti pod gospodstvom koroških nemških »kulturosecev«.

Kako se organizirajo laške protestne skupščine. V laških listih se čisto čisto o protestnih skupščinah zasednega ozemlja, da se namreč prebivalstvo proti spojitvi z Jugoslavijo in srčno hrepeni po združitvi z Italijo. Tudi v Opatiji so hoteli imeti tako skupščino. Ali kako privabiti ljudi? Z vabiljenjem ne bo nič, to so kmalu uvideli, treba torej seči po drugih sredstvih. Na Kastavščini so napravili Lah tako — le: Civilni komisar se je vozil okoli in ukazal nekaterim, naj počaka-jo ob določenem času, da pride avto po nje. Zakaj in kam, ni povedal. Prišel je avto in jih odpeljal. Mislili so, da jih peljejo v ječo, pa so jih peljali v Opatijo na laško skupščino. Tam so dobili že polno ljudi iz raznih krajev, na enak način pripeljanih. »Glovanotti« z Reke so govorili, zabavljali na Wilsona in Hrvate in navzoči so morali ploskati. Potem pa izidejo fulminantni opisi v listih.

Iz Avstrije, Madarske,
Nemčije, Turške.

Pred Budimpešto. LDU. Bazel, 6. maja. (Brezlično.) Iz Praga poročajo, da so se glasom uradnega poročila približali Romuni na svojem prodiranju proti severu Budimpešti na 60 kilometrov. Močne ogrske čete korakajo pod poveljstvom generala Kratochvila, bivšega vzgojitelja nadvojvode Josipa, z romunskimi četami in se približujejo glavnemu mestu. Pri tej četi je tudi mnogo bivših aktivnih častni-

kov. Med njimi je nekaj ogrskih politikov, tako bivši minister za notranje zadeve v kabinetu Wekerle, Gabriel Ugron, bivši minister za notranje zadeve v kabinetu Berinkey, Vincenc Nagy in poslanec neodvisne stranke Ferdinand Urmanczy. Določeni so, da tvorijo jedro nove provizorične vlade v Budimpešti.

»Sokol« v Štepanji vasi vabi bratska društva na pšizlet, ki ga, priredi v nedeljo, 11. t. m. čez Sostro, Starovras na Grosuplje, od koder povratek z dolenskim vlakom. Prosimo, da zaradi oboda pravočasno javite vsaj približno število udeležnikov. — Na zidar!

Slovenski sokolski koledar 1919. Sokol v Kranju je s 1. majem znižal cen sokolskega koledarja pod stroškovno ceno na 1 K (s pošto 1 K 05 v). Ker bi si društvo s prodajo letos ostale zaloge rado nekoliko opomoglo tiskovni fond, da mu bo mogoče koledar za leto 1920, izdati v običajnem formatu in obsegu, priporočamo vsem bratskim društvom nakup letošnjega sokolskega koledarja, ki je obenem pri tej ceni najcenejši župni koledar. Naroča se pri Sokolu v Kranju in se pošilja le proti naprej poslanemu plačilu.

Sokol Viš ponovi v petek, 9. maja t. l. v gostilni pri Travnju na Glincah veseloigro »Brat Sokol« in »Napoleonov samovar«. Začetek točno ob 20. uri. Predprodaja vstopnic v trgovini Uran na Glincah. Pridite vsi, prijatelji Sokolstva!

Dnevne vesti.

Nerednosti v »Vojni zvezici«. Policija je prišla na sled velikim goljufijam in drugim nerednostim v »Vojni zvezici«. Kradel se je predvsem sladkor, ki so ga na to razni verižniki in verižnice prodajale pod roko za drag denar. Dognalo se je, da je bil ukraden najmanj 1 vagon sladkorja, več tisoč kilogramov pa ga je izginilo na drug način. Vsestranske poizvedbe so imele ta uspeh, da se je izkazalo, da sta glavna krivca Fran Zalar, ravatelj »Vojne zvezice« s pravico prokure, in Ivan Bolha, uradnik »Vojne zvezice«. Policija je oba aretirala. Zapolnili so pri obeh mnogo denarja v gotovini in v vrednostnih papirjih, blago in mobilije, vse skupaj v približni vrednosti 340 do 360.000 kron. Zalar in Bolha sta svojo krivdo večinoma priznala. Policija ju je oddala dež. sodišču, kjer se vrši proti njima preiskava radi goljufije in veriženja. V afero je zapletenih mnogo drugih oseb, ki jih je policija prvotno tudi zaprla, a jih je kasneje zopet izpustila na svobodo, ker proti njim ni dokazov.

Aretacija radi veriženja. Policija je aretovala Jakoba Fligla, kleparja v Prešernovi ulici št. 9, radi veriženja in ga oddala deželnemu sodišču. Boljševizem v Trbovljah. V nedeljo, dne 4. t. m. so našli ljudje v gozdu nad Gaberskem proti Podmeji pri belem dnevu popoldan v hrbet zabodena in oropana tuk. posestnika Iv. Platnarija. Bil je mrtev. Mož je imel precej denarja pri sebi, ker je šel na neko kupčijo. Akoravno so Trbovlje dokaj razupite, vendar se kaj takega dosedaj še ni prigodilo. Vedno se kladi po Trbovljah vse polno sumljivih brezdelnih rokomalharjev — tako, da si človek ne bo kmalu več upal pri belem dnevu od doma. Priporočal bi našemu številnemu orožništvu, da se takim postopajem, katerim se gnusijo pošteno delo in ki stikajo za ropom ter volunirajo za sovražne nam države — malo bolj na prste gleda. V Trbovljah se skriva vse polno te gadje zalege — a čutilo se popolnoma na varnem, ker se jih premalo zasleduje.

Boljševiki izgredili pred sodiščem. Dne 29. in 30. aprila se je vršila pred okrožnim sodiščem v Celju zanimiva obravnava radi boljševiških izgredov, ki so se odigrali dne 4. februarja t. l. v Dovškem pri Rajhenburgu. Obtoženi so bili ti — le: Dominik Bohorč, Iv. Kozole, Jožef Bohorč st., Jož. Šušteršič, Anton Radej, Anton Jankovič, Fr. Jenko, Martin Hlastan star., Anton Jelen, Miha in Anton Budna, Ivan, Miha in Anton Kozole, Martin Hlastan ml. in Josip Bohorč. Obdolženi so bili, da so dne 4. februarja vdrl v pisarno trboveljske prometopkopne družbe, tam poškodovali vrata, okna in pohištvo, odnesli perilo in obleko in prisilili Ant. Salamona, da jim je plačal 33 kron, češ, da jim ta znesek dolguje družba; nadalje so vsi okrivljeni, da so dne 5. februarja v Rajhenburgu vdrl v opekarno, se polastili dinamita, streljani na orožnika Kovača in mu grozili, da morajo takoj dobiti njegovo glavo še topla na mizo, da so pri hiši Josipa Šenerja razbili izločbo, vrata in okna in da so vdrl v Preskerjevo trgovino ter odnesli mnogo blaga; končno so obdolženi, da so dne 6. februarja oboroženi naskočili hišo gozdarja Škoberneta ter se polastili orožja in streljiva. Obtoženci so svoj zločin večinoma priznali, branili pa so se z izgovorom, da so mislili, da vsled prevrata ne veljajo več stari zakoni in da se vsled tega lahko pregreše nad tujim imetjem ter napadajo ne ljube ni trgovce in obrtnike. Sodišče je obsodilo vse obto-

žence in alcer Dominika Bohorča na 8 mesecev, Iv. Kozoleta na 6 mesecev, Jos. Bohorča na 4 mesece, vse ostale pa na 1, 2 in 3 mesece težke ječe. Ta obsoda je vsakokrat zelo mila in bojimo se, da ne bo rodila pričakovane sado. Pri takih zločinih je v današnjih težkih časih umestna samo drakonska strogość. Z rokovanci ne bomo ugnali razdiralnih elementov!

Kakšna pisma vtilotapljajo v Avstrijo? Znana zagrizena nemška P. Strojnik v Sošanju je skušala vtilotapljati v Avstrijo pismo, iz katerega posnemamo te-le stavke: »Nemci živimo tu kakor živina. Tudi Slovenci so prepričani, da pride do združitve z Nemško Avstrijo. Dobro je, da je spaval Slovencev že marsikateri up po vodi, ker bi jih drugače niti vrag ne dohajal v njihovi domišljavosti. Zato utegne sčasoma postati življenje za Nemce tu prav udobno. Slovence grozno jezi, da drda vlak za vlakom, preobložen z živili preko Jugoslavije. Vse zabavlja na Jugoslavijo, le posamni trdovrtniki še nečije vsega priznati. Da, da, sedaj so se otreli toli osovražene jarma, a privezali so si samo mlinski kamen na vrat! Kako ste v Nemški Avstriji srečni, da lahko živite vsaj med ljudmi...« Takšna in slična pisma romajo od naših Nemcev in nemčurjev preko meje — saj je notorično, da se jih vtilotaplja v Avstrijo vsak teden na stotine — in med temi jih je mnogo, ki imajo docela izdajalsko vsebino, pisce pa se komodno sprehajajo med nami, huijskajo proti veljavnemu državnemu ustroju, zastrupljajo ljudstvo, a nikogar ni, ki bi jim stopil na prste, nasprotno naravnost čuje se se pazi na to, da jim nihče ne skrivi niti lasu. In ako ni drugega izgovora, se jih proglasa za histerične, za osebe, ki ne vedo, kaj delajo. Tako postopanje je narodni in državni stvari skrajno škodljivo in obsojati je moramo, naj je zagreši Peter ali Pavel. Vprašamo samo, kaj bi se zgodilo Slovincu, ki bi bil med vojno napisal proti Avstriji pismo podobne vsebine, kakor je gori navedeno? Pred sodišče bi ga postavili in obsodili, v najneodolnejšem slučaju pa internirali! Mi pa mirno trpimo, da razni živili rujejo proti državi in izpodkopujejo njene temelje, dokler jih ne izpodkopljejo docela. Zakaj pa imamo sodišča? Čemu ne poslujemo sedaj, ko imajo vendar pri rokah že tudi paragaf, brez katerih se baje ne sme ukreniti prav ničesar, če tudi bi bila v nevarnosti država sama, da jo vzame vrag! Zato je naše mnenje, da je treba pošteno napeti vajeti in prav krepko stisniti uzde, sicer bo rovarjem uspelo njih pogubonosno delo.

Čemu pa to? Snoči ob 19. so bile pri nuna običajne šmarnice s propovedjo. Zbranih je bilo mnogo vernikov, zlasti ženskega sveta in mladine. Sami Slovenci! Propoved in vsa pobožnost pa se je vršila v nemškem jeziku. Ali še vedno živimo v Avstriji, kjer se je na vseh koncih in krajih zastavljalo slovenski jezik. V Ljubljani je sedaj samo peščica Nemcev, ali je umestno, da se za te v sredini mesta prirejo nemške cerkvene pobožnosti? V časih, ko uganjajo Nemci na Koroškem najhujše grozovitosti proti slovenskemu življu, ki ga hočejo popolnoma iztrebiti, je vsako koncilantno postopanje proti Nemcem pri nas grehota! Prepričani smo, da se nemške cerkvene slavnosti pri Nuna ne vrše z vednostjo našega jugoslovanskega vladika, zato pričakujemo, da se nemški jezik ne bo nikoli več rabil za pobožnosti, namenjene Slovincem.

Tako je treba! Nemška klobučarica Roza Leyrer v Gosposki ulici v Mariboru je računala nekemu kmetu za malenkostno popravilo klobuka — dala je trak in papirnato podlago mesto pojenjane usnjate — 45 kron in tri litre fižola. Kmet jo je ovačil in sodišče jo je obsodilo radi navijanja cen, radi katerega prestopka je bila že tretjič pozvana na odgovornost, za 3 mesece strogega zaporja in 1000 kron denarne globe. Ta kazen je zaslužena. Ako bi se povsodi postopalo z enako strogoščjo proti naviljalcem cen, bi draginja že zdavna ne bila tako neznosna.

Policijska ekspozitura na glavnem kolodvoru. Na glavnem kolodvoru so ustanovili policijsko ekspozituro, katere vodstvo se je poverilo g. Ljubliču. Izpiti prisilcev za stavbene obrti bodo meseca septembra t. l. Prošnje, ki naj bodo opremljene s potrebnimi izkazji, je vložiti najkasneje do 5. avgusta t. l. neposredno pri dotični izpitni komisiji v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

Vsem stavbenikom v Sloveniji se naznanja, da se vrši dne 9. t. m. (petek) ob 2. uri popoldne v restavraciji Smit (prej Fantini) v Ljubljani, Gradisce, sestanek. Vsi gospodje kolegi cele Slovenije se vljudno vabijo, da se v svojem lastnem interesu zanesljivo in polnoštevilno, brez izjeme, tega sestanka udeležijo.

Tehniško - visokošolski tečaj v Ljubljani. Redna imatrikulacija v začetni tehniško - visokošolski tečaj v Ljubljani in vpisovanje v I. semester tečaja se pričenja dne 9. maja t. l. in se vršita v dneh 9., 10., 14. in 15. maja v nosilju deželne vlade. Simon Gregorčičeva ulica št. 20. II. nadstropje, soba št. 23 (Poverjenično za uk in boročastje, profesor dr. Rihard Zupančič). Vpisovalne ure od 9. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne. K imatrikulaciji (vpisovanju) je priložiti s seboj dokumente, predvsem zrelostno spričevalo ali prilavno knjižico visoke šole, nadalje kratki list in eventualno domovinski list. Pri imatrikulaciji je

plačati imatrikulacijska pristojbina po 25 K. Glede šolnine na semester in opreščitve od plačevanja šolnine oddajo kuratorji. Subkomisija za tehniško fakulteto: Sukijo I. r., inž. Stiglar I. r. Politikalni kurs za Slovence. »Splošno slovensko žensko društvo«, pozivlja vse Slovence, ki bi hotele politično javno nastopati, naj se zglasijo za ženski politikalni kurs, ki se odpravi čim prej. Ker je nujno potrebno, da se tudi žena pouči v vseh politikalnih vprašanjih, ako se hoče s uspehom v politikalni udeleževati, je pričakovati največje udeležbe. Pismene prijave sprejema tajništvo, Rimska cesta 20.

Iz laškega ujetništva se je vrnil na velikonočni torek g. Ivan Franke, sin vpok. g. profesorja Franketa v Ljubljani, bivši vikar na Gorenjem polju na Kanalskem. Franke je bil odpeljan prvi dan vojne z Italijo in se je nahajal v ujetništvu v Sardiniji. Sedaj se je vrnil in se nahaja pri svojem bratranču g. Franu Franketu, vikarju v Oseku pri Šempasu. Zdrav je ali precej je šušal.

Iz Ribnice. V soboto 26. in nedeljo 27. aprila so priredili ribniški akademiki narodno igro »Domen« v prid akademski menzi v Zagrebu. Bodi tem potom izražena zahvala vsem, ki so pripomogli, da je predstava tako uspela; Narodni čitalnici, tamburaškemu odseku ribniškega Sokola, gospodičnem in gospodom, ki so sodelovali, pa še posebna zahvala.

V domobranski vojašnici v Celju je oddati v najem odnoda kantina. Prošnje do 20. t. m. na mestni magistrat. Varščina znaša 2000 K. Invalidi imajo prednost.

V preiskavi je notar Štupica pri Sv. Lenartu v Slov. gorah, ker se je nasproti davkarju Vodlaku izrazil, da bo regent Aleksander sfrčal, naker ne bo imel nikogar, ki bi ga lahko dal v okvir. Isti poštenjak je leta 1914. denunciral več Slovencev, da so agitatorji kralja Petra, in eden izmed njih je na to ovadbo moral sedeti pet mesecev v preiskovalnem zaporu.

Knez Windischgratz jo je hotel popihati iz Konjice v Avstrijo. Skušal se je vtilotapljati v italijanski živilski vlak, ki je vozil na Dunaj. Službujoč uradnik na postaji v Poljčanah ga je pravčasno opazil in preprečil njegov beg. Z družino in ogromnimi svojimi kovčgi se je moral vrniti na svoj grad v Konjice. Opozarjamo merodajne oblasti na tega gospoda, ki ima gotovo vzroka dovolj, da bi rad utekel v Nemško Avstrijo!

Nemški poštni pečat imajo še vedno v Konjicah. Ali imajo pošto še vedno v rokah nemškutarji. Pozivamo poštno ravnanstvo, da napravi red.

Manufakturno blago v Ljubljani. Deželna vlada je dovolila ljubljanskim veletržcem z manufakturnim blagom uvoz manufakturnega blaga, ki ga pa morajo ti trgovci prodajati detajlistom in konzumentom pod državno kontrolo. Vsa veletržec mora imeti v svojih lokalih seznam vseh vrst blaga, vzorce in cene na drobno in na debelo odobrene od deželne vlade. Tudi mora biti vsak kos blaga tako numeriran. Kar velja za trgovce na debelo, velja tudi za detajliste, ki izvedo ceno, po kateri smejo prodajati na drobno pri nakupu. Občin. se opozarja, da pri nakupu samo izvršuje kontrolo in če vidi, da prodaja ni v redu, ali da so cene višje, se lahko prepriča o cenah in vzorcih pri Prehodnogospodarskem uradu v Ljubljani, kjer so cene in vzorci na vpogled.

Jedna največjih in najvažnejših metalurških industrij na Kranjskem v laških rokah? »Jugoslovanski Ekonomist« piše: »Poroča se nam iz verodostojnega vira, da so si neke laške finančne skupine zagisurale potom neke banke na Dunaju posest večine delnic neke najvišje in najvažnejše metalurške industrije na Kranjskem. To je tudi verjetno. Vemo, da so Lahii večši trgovski in industrijski politikalji. S politikaljo si oni gradijo trgovino in industrijo v tujih zemljah. V tem oziru so prekosili sedaj v času vojne tudi Angleže in Nemce pa mislijo tudi nas Jugoslovane še bolj prekositi. Kolikor vemo, stvar ni resnična. V Laške roke so paš prešli plažvi v Skednju pri Trstu, Jesenice pa ne.

Volna. Tekom prošlega meseca je znova oživela trgovina z volno na Angliškem. Prodaja konolijalne volne, ki je bila povsem prenehala v vojnem času, se je zopet začela. Kupci iz Francije in Belgije povprašujejo na london-skem trgu po velikih količinah volne, posebno dobre kakovosti. Industrija volnenih izdelkov se pričinja oživljati. Zato pa treba, da tudi mi v Jugoslaviji posvetimo največje akre tej industriji. Mi jo silno potrebujemo, potrebe pa pokrivalmo s svojo lastno fabrikacijo. Denarja v Jugoslaviji ne manjka.

Mestna hranilnica ljubljanska. Prolet meseca aprila 1919: 1150 strank je vložilo 2.636.242 K 67 v. 2631 strank je dvignilo 4.510.870 K 70 v. Stanje vlog: 87.703.357 K 95 v. Število vložnih knjižnic: 41.166.

Umarja je v Ljubljani ga. Terezija Doberlet N. v m. p. l.

PODPISUJTE DRŽAVNO POSOJLO!
DRŽAVNO POSOJLO NOSI 4%!

Ministarstvo saobraćaja.
Železnice kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca. — Ravnanstvo ljubljansko.
Št. 861/6—VI.

Osebnina in prilajna tarifa, del II. zveška I. in 3. z dne 1. februaria 1917. c. kr. avstrijskih državnih železnic.
Povišba voznihi cen.

Ministarstvo saobraćaja je z odlokom br. 3396 iz leta 1919. zvišalo na železnica kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca v področju ljubljanskega ravnanstva z veljavnostjo izza dne 16. maja 1919. do preklica, oziroma do izvedbe v tarifi, vse vozne cene za prevoz oseb, psov, priljage in pospešnega blaga.

Nove enote znašajo:

1.) Za osebe:
II. razred osebni vlak od 1—100 km 50 v, od 101 km dalje 37 1/2 v;
II. razred osebni vlak od —101 km 40 v, od 101 km dalje 30 v;
III. razred osebni vlak od 1—100 kilometrov 20 v, od 101 km dalje 15 v; za vsak kilometer. Najmanjša vozna se računa za pet kilometrov.

2.) Za pse:
60 v za vsakih pričetihi 10 km in vsakega psa; najmanjša pristojbina znaša 3 K s kolkom vred. Stojnina znaša za vsako pričeto uro in psa 60 v.

3.) Za prtljago:
30 v za vsakih pričetihi 10 km in 10 kg; najmanjša pristojbina znaša 3 K s kolkom vred. Ležnina znaša za vsak in pričetihi dan 50 v.

4.) Z pospešno blago:
60 v za vsakih pričetihi 10 km in 10 kg; najmanjša pristojbina znaša 3 K s kolkom vred.

Delavske povratne in tedenske vozovnice so opuščene.

Delavci plačajo na podstavi izkaznic polovično ceno III. razreda osebnega vlaka.

Postajne vstopnice veljajo 50 vin. Veljavne so le v cenovniku navedene cene, ne pa one ki so natisnjene na vozovnicah.

V Ljubljani, 30. aprila 1919

Vozni red na progah ravnanstva kralj. drž. želez. v Ljubljani: Proga Planica - Jesenice. Odhodi iz Planice: ob 8. uri 31 min., 16. uri 59 min.; prihodi na Jesenice: ob 9. uri 20 min., 17. uri 45 min. Odhodi z Jesenice: ob 10. uri 30 min., 22. uri 05 min.; prihodi v Planico: ob 11. uri 23 min., 22. uri 58 min. — Proga Jesenice - Bistrica, Bohinjsko jezero. Odhodi z Jesenice: ob 10. uri 35 min., 22. uri 10 min.; prihodi v Bistrico, Bohinjsko jezero: ob 11. uri 34 min., 23. uri 09 min. Odhodi iz Bistrice, Boh. jezero: ob 8. uri 06 min., 16. uri 13 min.; prihodi na Jesenice: ob 9. uri 15 min., 17. uri 39 min. — Proga Jesenice - Ljubljana glav. kolodvor. Odhodi z Jesenice ob 5. uri 19 min., 10. uri 20 min., 18. uri 29 min.; prihodi v Ljubljano glav. kolodvor: ob 7. uri 36 min., 12. uri 40 min., 20. uri 44 min. Odhodi iz Ljubljane glav. kol.: ob 6. uri 57 min., 11. uri 54 min., 18. uri 45 min.; prihodi na Jesenice: ob 9. uri 30 min., 14. uri 31 min., 21. uri 18 min. — Proga Kranj - Tržič. Odhodi iz Kranja: ob 8. uri 15 min., 13. uri 05 min., 20. uri 25 min.; prihodi v Tržič: ob 9. uri 12 min., 13. uri 59 min., 21. uri 19 min. Odhodi iz Tržiča: ob 5. uri 31 min., 9. uri 30 min., 18. uri 30 min.; prihodi v Kranj: ob 6. uri 18 min., 10. uri 16 min., 19. uri 19 min. — Proga Ljubljana drž. kolodv. Kamnik. Odhodi iz Ljubljane drž. kol.: ob 7. uri 48 min., 15. uri 10 min., 19. uri 30 min.; prihodi v Kamnik: ob 9. uri 02 min., 16. uri 34 min., 20. uri 45 min.; odhodi iz Kamnika: ob 5. uri 28 min., 12. uri 17. uri 05 min.; prihodi v Ljubljano drž. kol.: ob 6. uri 44 min., 13. uri 18 min., 18. uri 26 min. — Proga Ljubljana glav. kol. - Novo mesto - Karlovac in Kočevje. Odhodi iz Ljubljane glav. kolodvor: ob 8. in 14. uri 36 min., v Karlovac in Kočevje ob 19. uri 04 min., v Kočevje 23. uri 40 min., v Karlovac: prihodi v Novo mesto: ob 10. uri 55 min., 17. uri 52 min., 2. uri 33 min.; prihodi v Karlovac: ob 14. uri 55 min., 20. uri 59 min., 7. uri 30 min. Odhodi iz Karlovca: ob 2. uri 07 min., 9. uri 30 min., 14. uri 20 min.; dohodi iz Novega mesta: ob 6. uri 03 min., 13. uri 21 min., 18. uri 02 min.; prihodi v Ljubljano gl. kol.: ob 8. uri 59 min., 15. uri 30 min., 21. uri 03 min. Prihodi v Kočevje: ob 11. uri 11 min., 17. uri 46 min., 22. uri 16 min.; odhodi v Kočevje: ob 5. uri 50 min., 13. uri 16 min., 17. uri 46 min. — Na delni progi Trebnje - Novo mesto: Odhod iz Trebnja ob 6. uri 42 min.; prihod v Novo mesto ob 7. uri 16 min.; odhod iz Novega mesta ob 9. uri 16 min.; prihod v Trebnje ob 9. uri 50 min. — Proga Trebnje - St. Janž na Dolenskem: Odhodi iz Trebnja: ob 10. uri 30 min., 14. uri 10 min., 13. uri 57 min.; prihodi v St. Janž na Dol.: ob 11. uri 28 min., 15. uri 07 min., 19. uri 58 min. Odhodi iz St. Janža na Dol.: ob 5. uri 28 min., 12. uri 44 min., 15. uri 45 min.; prihodi v Trebnje: ob 6. uri 32 min., 13. uri 48 min., 17. uri 05 min. — Proga Novo mesto - Strazha - Toplice. Odhodi iz Novega mesta: ob 5. uri 11. uri 12 min., 16. uri 18. uri 10 min.; prihodi v Strazha-Toplice: ob 5. uri 18 min., 11. uri 30 min., 16. uri 18 min., 18. uri 28 min. Odhodi iz Strazha - Toplice: ob 5. uri 27 min., 11. uri 52 min., 17. uri 20 min., 18. uri 42 min.; prihodi v Novo mesto: ob 5. uri 45 min., 12. uri 10 min., 17. uri 38 min., 19. uri. — Proga Dravograd - Meža - Velenje - Celje. Odhodi iz Dravograda - Meže: ob 12. uri 03 min., 17. uri 23 min.; prihodi v

Inš. Karel Piek:

Od Donave do Jadrana!

(Konec.)

Navedene naloge se dajo tehnično razrešiti tako, da interesi ene stroke ne bodo ovirali interesov druge stroke. Vsaka polovična mera bi se maščevala hudo na našem gospodarstvu in na višjih interesih države, dočim bi investicije za celotni kompleks vprašanih donosale korist, ki bi se iz stališča trgovine, industrije in poljedelstva v kratkem amortizirala.

Regulacija naših plovniških rek: Save, Kulpe in Ljubljanske za velebrodarstvo se pojavi kot važna tudi s stališča razbremenjenja železniško - tovarnega prometa na transverzalnem črti iz Srbije na Slovenijo.

Od tega časa, kar so se razvili kanalni projekti, se je jako živahno ventiliralo vprašanje o uplavi kanalskega prometa na donesek železnice in v obeh zvezaških taboriških železniških interesentov in prijateljev kanalov si stojijo nasproti odlične avtoritete. Brez dvoma odvzema prvi čas vodna cesta s nizkimi transportnimi pogoji železnici gotove tovarne množine. Iz tega se je sklepalo, da se s tem škoduje železniškemu prometu in ti nazori so veljali precej časa.

Pozneje se je pa dokazalo na podlagi obsežnih statističnih podatkov, da rasteče brodarstvo nima za posledico zmanjšanja železniških dobičkov in prometa, ampak da oba naraščata in trajno procvetata.

Za našo državo bi nudila možnost, dospeti do morja po vodi poleg omejenih poti do Jadrana, tudi vodna cesta po srbski Moravi in Vardarju od Dubrovice pod Smederovim preko Niša in Skoplja do Soluna, Rasvode med Moravo in Vardarjem bi prevozila ladjska železnica.

Tozadnje načrte je že oddala naša osrednja vlada v Beogradu francoski tvrdki.

Za našo Savo in Ljubljansko, oziroma Kulpe kot prometno sredstvo do jadranskega morja je bilo od različnih projektantov izdelanih več tozadnjih generalnih projektov.

Tudi ogrska vlada je pred vojnim časom obračala pozornost na brodarstvo in posebej na zvezo Donave s Adrijom skozi bošutski kanal med Savo in Kulpo.

Iz tega je že mogoče sklepati, da so načrti te vodne ceste tehnično in ekonomično izpeljivi.

Tehnična proučevanja so dokazala možnost izvršitve vodne zveze naše države s morjem potem velebrodarstva in podkrepila s številnimi njeno gospodarsko rentabilnostjo.

Imed velebrodarstvi prog Beograd-Trst in Beograd-Reka je zadnja tehnično pripravljena, izvršitev cenješa in v krajši dobi dovršljiva, ker bi zadnji del od Broda ob Kulpi do Reke, ki bi ga bilo treba kanalizirati in bi se morala zgraditi po kopnem ladjska železnica, bil mnogo krajši, kot prog od Vrhnike do Trsta.

Pomen vodne ceste za gospodarski napredek naše države in zveza našega brodarstva omrežja s morjem in severnimi vodnimi cestami pojmo šele tedaj, ako pred oči postavimo v kratkih potezah smernico srednjeevropske kanalizacijske politike.

Bodoče vodne ceste imajo namen zvezati Donavo z Odro potem donavsko-oderskega prekopa; od tega bi se imel odcepiti en kanal na kanalizirano Labo na Češko in en prekop na Vislo v Galicijo.

Drugo zvezo s Češko bi tvoril donavsko-labski kanal, ki bi se odcepil od Donave pri Linciu ali Dunaju k Vltavi. Te vodne ceste bi odprle Donavi vrata v šlezjsko-moravsko-galicjske premogokope, v rodovitne kraje Galicije in Poljske z obilnimi surovinami, ter k premogu in železni rudi Ukrajine, končno tudi do južnoruske zemlje.

Na ta način bi ves promet gravitiral na severno obrežje in po Donavi bi se koncentriral promet do Črnega morja. Ako se prizna po zahtevi češkoslovaške dežele Labo, Odro, Vislo, Donavo in Ren za mednarodne vode s prosto notranjodeželno plavbo in ako se proglase Hamburg, oziroma druga pristanišča ob izhodnem in severnem morju kot proste luke za trgovsko brodarstvo, bode težil ves trgovski promet na sever. Pri Požunu (Bratislavi) ob Donavi bi se zopet odprla češkoslovaški republiki vrata v Orijent. Naši pristani ob Adriji bi bili sicer zvezani z zaledjem po železnici, ampak bili bi brez prometnih sredstev za prevažanje množstvenega blaga po nizkih tarifih.

V interesu konkurenčnega stališča naših luk ob Jadrnu leži torej, da jih zvežemo potem Save, Kulpe, oziroma Ljubljanske z Donavo in s celim omrežjem češkoslovaških in nemških plovniških cest, tako da moremo konkurirati s Hamburgom, oziroma drugimi pristani ob severnem in baltskem morju.

Podonavski prog Beograd-Požun bi tvorila prometno hrbišče za plovo od juna na sever, Beograd in Požun (Bratislava) bi pomenjala ključ za celo notranjodeželno velebrodarstvo.

Orta Solun - Beograd - Bratislava - Bohumin - Štettin potem vardarsko-donavskega in donavsko-oderskega kanala bi bila za velebrodarstvo najkrajša naravna prog preko srednje in južne-vahodne Evrope do Egejskega morja in nadalje po Evfratu do Persijskega zaliva in Indije.

Prog Beograd - Zagreb - Ljubljana - Trst ali prog Beograd - Sisek - Karlovac - Reka bi bila transverzalna črta od Donave do Jadrana in Sredozemskega morja.

Eminentni pomen velebrodarstva za razvoj trgovine pripoznavajo Hrvat, ki se potegujejo v sadnjih časih za plovnost Save od Siska do Zagreba na ladje s nosnostjo 500 do 600 ton in za uredbo plovnosti Kulpe od Siska do Karlova.

Zagrebški trgovski in obrtni zbor, nica dokazuje v svoji tozadnji vlogi na gradbeno in trgovsko ministrstvo v Beogradu iz svečana t. l. na dejstvo, da med najvažnejše probleme prometne politike spada nedvomno uredjenje vodnih cest in da je regulacija reke Save eno izmed starih gorečih vprašanj dežele, katere se morajo kolikor mogoče preje privedi do ugodne rešitve.

Osrednja vlada, vpoštevajoč te zahteve, je že odločila v svojem proračunu gotovi znesek za početna dela.

Za Slovenijo je priporočati za prvi stavbiški stadij ureditev Save za plovo od Zagreba navzgor do izliva Savinje pri Zidanem mostu.

Veleplova po Savi od Zidanega mosta preko Zagreba do Beograda za ladje z nosnostjo 500 do 600 ton, bi omogočila v prvi vrsti izvrševanje premoga iz trboveljskih premogovnikov po celi državi in bi služila osnovanju novih industrijskih podjetij na obrežju vodnih cest.

Cim ima vodna prog živahnejši promet, tem več tovarov se naseli na obrežju. Poleg teh se ustanavljajo ob novi progi ugodne obratne delavnice za opeko, cementne in kemične izdelke, za pripravljanje gnojil, za izdelovanje lončarskega blaga itd. in s tem se polkaže novo prometno sredstvo v kratkem času kot boljši pospeševalec obrti in industrije, nego druge umetne upravne naredbe. Vodne ceste spreminjajo naravnim potom gospodarsko obliko celega ozemlja, povisajo njegovo davno zmožnost in povzdigujejo splošno blagostanje.

Narodnogospodarska korist se pojavi pred vsem drugim takrat, ako se posreči z pomočjo vodne ceste znižati znatno stroške za dovoz premoga.

To se bode pokazalo, ako se dvigne letna produkcija trboveljskega premogovnika na 4 milijone ton, katero množino je mogoče dobiti po dozdavi začeti povečav, posebno pa rajhenburških premogovnikov.

Dobivanje našega rjavega premoga stoji neporedno, kar se tiče množine, za češkim premogom iz kotline Krušnih gor; vendar kakšna razlika se pojavi v razvitku podjetja! V čeških premogovnikih se je povisala produkcija tekotem treh zadnjih decenij trikrat, med tem ko se je produkcija našega premoga pomnožila le za polovico. To je lahko razumljivo, ako se predoči, da se je od produkcije češkega rjavega premoga izvažala po Labi približno polovico čez mejo na sever. Pri rentabilnosti laboskondavškega kanala, ki se bode zidal, računa se pri razvoju njegovega bodočnega prometa poglavitno na izvoz češkega rjavega premoga, ki se bode prevažal po Donavi tudi na jug.

Tudi kamnolomni, apnenice in cementarne, ki imajo svoja obratovališča v okrožju naših plovniških rek, bode v stanu razpoložiti po vodi tudi na večje daljave svoje izdelke, ako jim to omogočijo nizke tovarne vodnih cest.

Enako bosta imela tudi poljedelstvo in gozdarstvo od kanalskih naprav svojo korist. Ne govorim o poboljšanju odtočnih razmer v kanaliziranih progih, bode brodarstvo prevažalo v protismeri proizvode rodovitnih vinskih in žitnih pokrajin na dolini Savi. Na dobičku bode se udeležila tudi lesna industrijska podjetja, kakor žage, tovarne za celulozo itd.

Vsaki obrat, kateri potrebuje večjo množino premoga, vsaka tovarna, prinašajoča v trgovino izdelke, pri katerih ne igra hitrost pošiljave nikake posebne važnosti, vsako podjetje, katero obdeluje surovine, prihajajoče čez morje ali iz daljave, se mora zanimati za zgradbi brodarstvih cest.

Poleg tega se pridobi s kanalizacijo rek vodne sile. Na primer naprava jezov v prog med Zidanim mostom in hrvatsko mejo daje pri nizki vodi energijo približno 18 tisoč konjskih sil, potrebno deloma za kanalski obrat s električnim vlakom, deloma tudi razpoložljive za druge namene.

Z uplavitve Save od trboveljskih premogovnikov po vodi do Donave, oziroma po Savi in Ljubljanci navzgor do Ljubljane in Vrhnike pospeši se industrializacija naše države; še ta vzrok upravičuje naprave plovne ceste!

Za velebrodarstvo po Savi in Kulpi doseže se najpripravnost in najcenejša vodna zveza od Donave do morja preko Reke.

Ta prog bode imela s ostrom na odanji gospodarsko-politični položaj te naloge, odvajati transita od severa okoli alpeke železnice do Trsta, nadalje odvajati promet od Donave do Črnega morja.

Krajinski pogoji za ta kanal so jako ugodni, kar je mogoče čisto in Kulpo urediti za velebrodarstvo tja do Karlova s nepomisljivimi sredstvi. Vred tega bode stavbni stroški in postavke vnosne cenješi kot pri alpskih železnicah preko Nemške Avstrije na Trst. Komerčna moč Reke v škodo Trsta se bode snatno okrepila in prednost Trsta, imajočega s zaledjem dve dvotirni železnični svesti se bode tako oslabil.

Te gospodarske presoje dajo projektom za kanalizacijo naših plovniških rek posebno važnost.

In četudi ti načrti naletijo na marsikateri odpor, nadejati se je, da naša mlada in zdrava država, katere ima vse pogoje za uresničenje vseh velevažnih prometnih načrtov, pride kmalu v položaj, da jih čimprej izvrši, v korist sebi in svojemu prebivalstvu.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Dne 5. t. m. se je vršil XIX. redni občni zbor Ljubljanske kreditne banke ob navzočnosti 41 delničarjev, ki so zastopali 12.652 delnic in 1243 glasov. V odprtem govoru je naglašal predsednik dr. Ivan Tavčar historični preobrat, povzročen po svetovni vojski in iskreno pozdravil ustanovitev kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ureditve gospodarskih razmer v novi naši državi zahteva sodelovanje vseh slojev prebivalstva. Tudi Ljubljansko kreditno banko, kot najstarejšo slovensko banko, čakajo velike naloge. Oživitvorenje normalnih gospodarskih razmer, ustanavljanje in nacionaliziranje trgovine, industrije in obrti, sodelovanje pri državnih in drugih javnih kreditnih operacijah, posredovanje pri ureditvi naše bodoče valute, pospeševanje prometa in gojenje gospodarskih stikov s prijateljskim inozemstvom je le del programa, ki ga hočemo vestno in neumorno z vsemi razpoložljivimi sredstvi izvrševati in s tem pomagati najuspešnejšemu razvoju naše obširne domovine.

Predsednik se dalje spominja Iv. Hribarja, ki je izstopil iz upravnega sveta, ker se je posvetil diplomatični karieri in se je preselil v Prago, kot izredni poslanik in pooblaščen minister kraljevine SHS. Ocenjuje njegove zasluge za banko, kot soustanovitelja in dolgoletnega predsednika in se mu na predsednikov predlog izreče zahvala občne zbornice.

Sledi poročilo o poslovanju banke v letu 1918, iz katerega povzamemo sledeče: Leto 1918, je stalo večinoma še pod vplivom svetovne vojne. Vzroki, ki so ovirali še v letu 1917 trgovino, industrijo in promet, so se v letu 1918 še poostriili. Stagnacija rednega gospodarskega življenja, pomanjkanje skoraj vseh potrebščin in postopanje centralnih držav pri nabavljanju gmočnih sredstev so povzročili nadaljnje splošno naraščanje cen, zlasti pa cen živilom.

Posledice tega je bilo opaziti tudi pri našem poslovanju. Potreba meničnega kredita se je zmanjšala na minimum, dosti ugodnejše se je razvijalo financiranje dobav in posojevanje na blago. Razpoložljivega denarja je bilo mnogo, tako da ni bilo treba reeskomptirati.

Promet z vrednostnimi papirji je bil živahen. Obilica razpoložljivega denarja je pospeševala kupitje z njimi, zlasti s naložbenimi papirji. A tudi s špekulacijskimi vrednotami je bilo — zlasti v prvem polletju 1918 — veliko prometa. Poleti se je pa že opazil vpliv politične situacije in večina delnic je tedaj od svojih kurzov precej popustila.

Vloge na knjižice in v tekočem računu so se lani podvojile. Vzrok temu je bila obilica denarja sploh, gotovo je pa to tudi znak zaupanja v našo državo.

Polletje 1918 je prineslo 8 in zadnje avstrijsko vojno posojilo. Naša udeležba se je omejila na najnujnejše; ker smo pravčasno odprodali večino prejšnjih posojil, je našo stanje na teh vrednostnih papirjih razmeroma neznanost. Naša ostala zaloga obojave večinoma iz prvovrstnih delnic in naložbenih papirjev.

Koncem 1. 1918. so poslovale zopet vse naše podružnice na svojih stalnih sedežih: podružnice Trst, Gorica in Celovec se nahajajo v sosednem ozemlju, ali njihovo poslovanje se vrši akoraj nemoteno.

XVIII. redni občni zbor je sklenil zvišanje delniške glavnice od 10 na 15, oziroma 20 milijonov kron. Kljub utemeljenim prošnjam je biva avstrijska vlada zavlačevala podelitev tozadnjega dovoljenja, tako da smo mogli prevesti zvišanje od 10 na 15 milijonov šele v decembru leta 1918. Kljub tedanjim neugodnim političnim in prometnim razmeram je imela tudi ta sub-

skripcija stičajen uspeh. Od 1. januarja 1919 nadalje smala delniška glavnica 15.000.000 K. Z ostrom na pooblastilo, dano upravnemu svetu na zadnjem običnem zboru, bomo prevedli zvišanje delniške glavnice od 15 na 20 milijonov že v tekočem letu.

V letu 1918 se je banka udeležila pri ustanovitvi Strojne tovarne in li-varne v Ljubljani (preje tovarne Kastelic & Zabkar G. Tunnies in M. Samassa), pri Hotelokem in kopališkem društvu »Jadranc« na Reki, Eksportnem in importnem delniškem društvu v Zagrebu, Brodogradilišču Reka - Sušak, konsorciju Preluka na Reki ter sodelovala pri zvišanju delniške glavnice Srpske narodne banke v Sarajevu in pri drugih podjetjih.

Naši novi vladi v Ljubljani je dala takoj, ko se je ustanovila, na razpolago kredit v znesku 50.000.000 K ter ustanovila v to svrhu sindikat domačih denarnih zavodov. Nadalje je Ljubljanska kreditna banka udeležena pri sindikatu hrvaških in srbskih bank za kreditne operacije države.

Uspeh našega poslovanja v 1. 1918. moramo smatrati za izredno ugoden. Rapidno naraščajoča draginja in razširjenje bančnih poslov sta povzročila precejšnje zvišanje upravnih stroškov; kljub temu je dosegel zavod v vseh poslovnih panogah ugodne uspehe, tako da je čisti dobiček za leto 1918. le za neznatno svoto 41.805,75 K manjši kot v letu 1917. Lani je morala banka vsled negotovega izida svetovne vojne do deliti 100.000 K posebni vojni rezervi; letos pa je po za nas ugodnem koncu vojne ta potreba odpadla in si vsled tega usojamo predlagati slavnemu običnemu zboru izplačilo 7½% dividende za leto 1918. v znesku 30 K za delnico.

Poročilo upravnega in nadzorstvenega sveta je bilo enoglasno odobreno in se je na predlog predsednika nadzorstvenega sveta dr. Alojzija Kokalja podelil upravnemu svetu absolutorij.

Na predlog upravnega sveta se razdeli čisti dobiček za 1. 1918. v znesku 1.243.705 K 65 v, kakor sledi: rednemu rezervnemu fondu se dodeli po statutih določeni delež per 58.806 K 92 vin, kot 5% dividendo in 2½% superdividendo se izplača delničarjem 750.000 K, t. j. 30 K za vsako delnico, počenši 6. majem t. l.; upravnemu svetu pripada glasom pravil kot tantijske 68.483 K 88 v, nadzorstvenemu svetu se določi poslovna nagrada 15.000 kron, pokojninskemu zakladu uradništva 100.000 K, rezervnemu zakladu za kurzne izgube 100.000 K, za dobrodelne in narodne namene se votira 35.000 K. Ostanek per 116.354 K 85 v se prenese na novi račun.

Podpredsednik dr. Karl Triller utemeljuje predlog upravnega sveta za zvišanje delniške glavnice od 20 na 30 milijonov kron in poroča o nameravi in spremembah pravil. Oba načrta se v smislu predloga poročevalca soglasno prejmeta.

Pri dopolnilni volitvi v upravni svet so bili zopet izvoljeni dosednji člani: Dr. Ivan Tavčar, župan ljubljanski; Fran Krasný, arhitekt na Dunaju in predstojnik Podružnice Živnostenske banke ter Gabriel Jelovešek, veleposesnik na Vrhniki. Na novo sta bila izvoljena v upravni svet Andrej Jakl, industrijalec v Karlovcu in Leo Sodvan, šef firme Franc Ksav. Sodvan v Ljubljani.

Volitev v nadzorstveni odbor se vrši na predlog delničarja Lovro Šebenika vzklikom in so bili izvoljeni: Dr. Alojziji Kokali, odvetnik; dr. Fran Černe, tajnik Mesne hranilnice ljubljanske; Ivan Jelačin ml., trgovec in predsednik Trgovskega gremija ter Evgen Legat, ravnatelj Zadrugne zveze, vsi v Ljubljani.

4% državno posojilo. Pri tukajšnji podružnici kreditnega zavoda za trgovino in obrt se je do sedaj podpisalo 1.600.000 K 4% posojila na državne bone kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Med drugim so podpisali: 1.000.000 K imenovana podružnica sama za lastni račun; 200 K major Dragutin Cvitković, Ljubljana; 1000 K Alojzija Simunič, polkovnika soproga, Ljubljana; 1000 K Hilda pl. Budisavljevič, Sevnica; 1000 K Mella pl. Budisavljevič, Sevnica; 1000 K Franjo Megušar, Mokronog; 2500 K morn. superior Karol Kokoli, Ljubljana; 200.000 K Kranjska industrijska družba na Jesenicah-Fužine; 4000 K Ana Schulz-Bergauer, Bled; 25.000 K Jakob Draksler, okr. tajnik, Kamnik; 1000 K Jakob Hönig, Ljubljana.

Subskripcija 4% drž. bonov. Pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani se je do inkl. 5 t. m. subskribiralo od 56 strank 2.855.000 K 4% državnih bonov. Med drugimi so subskribirali: Posojilnica Ribnica 100.000 K; Posojilnica Ormož 20.000 K; Posojilnica Ormož 5000 K; Zveza slov. zadrug 6000 kron; Telovadno društvo Sokol, Jesenice 2000 K ter sledeči gg.: Bernard Salamun, Podlehnik pri Ptuj 500 K; Alojziji Keceji, učitelj, Ljubljana 500 K; Miha Bokalič, poročnik, Ljubljana 500 K; Janez Klebova, vojaški superior, Ljubljana 1000 K; Adela pl. Valenta,

Ljubljana 1000 K; Fr. Kiesel, sodni svetnik, Zuzemberk 1000 K; Dolinar-Wolf, Ljubljana 2500 K; Josip Železnik, Trbovlje 1000 K; Jos. Sitter, sodni nadsvetnik, Sv. Jakob v Rožu 5000 K; I. Pirnat, žel. uradnik, Ljubljana 1000 kron; A. Birolla, Zagorje 10.000 K; Dr. Jos. Tičar, Kranjska gora 3000 K; Ivan Kremenšek, dvorni svetnik, Ljubljana 2000 K; Ivan Modic, Ljubljana 2000 K; Dr. Franc Illner, Ljubljana 1000 K; Vida Hrovat, Ljubljana 1000 K; Fran Hojs, obr. nadzornik, Ljubljana 1000 K; Franjo Gregorič, revident juž. žel., Sisek 6000 K Karolina Škerl, Spod. Siska 1000 K; Zoran Škerl, Spod. Siska 500 kron; Natalija pl. Hofmann, Ljubljana 12.000 K; Dr. Leopold Poljanec, Ljubljana 500 K; Mara Kočuvan, učiteljica, Ljutomer 1000 K; Marija Kočuvan, Ljutomer 1000 K; Dr. Stanko Lapajna, Krško 1000 K; Ana Repič, Ljubljana 5000 kron; Dr. Vladimir Ravnihar, Ljubljana 20.000 K; Josip Primc, Ljubljana 2000 K; Gregor Bartol, višji poštni kontrolor, Ljubljana 2000 K; Zora Koklič, Litija 500 K; Dr. Andrej Kuhar, Litija 500 K; I. Cerkljan, Ljubljana 10.000 K; Miroslav Stiglič, Ljubljana 2000 K; Terzija Kemperle, Kamnik 3000 K; Gustav Kraupa, Slovenji Gradec 3000 K; Milan Brinšek, Laški trg 10.000 K; Jos. Lavrič, St. Vid pri Zatični 1000 K.

Tovarna perila, delniška družba, je osnovana v Zagrebu s kapitalom 1.500.000 K. Družba prevzema zajedno tovarno perila L. & M. Bauer.

»Drina«, bankovno - trgovsko - industrijsko podjetje, se je ustanovila v Zagrebu. V par dneh je bilo podpisane kapitala 1.800.000 K.

Posebni trgovski vlaki. V zagrebških trgovskih krogih se je porodila želja, da uvede železniško ravnateljstvo vsaj enkrat na teden posebne trgovske vlake, ki bi vezali Zagreb, Beograd in Ljubljano z glavnimi trgovskimi središči sosednih držav. Vsakdo ve, kako se danes težko potuje. Posebni trgovski vlaki bi služili razvitku solidne in prave trgovine ter bi pobijali verižništvo.

Zveza trgovskih nastavljenecv poziva vse člane in članice, da se zanesljivo udeležijo članskega sestanka, kateri se vrši v četrtek, dne 8. maja ob ½8 uri zvečer v restavraciji »Narodnega doma«. Polnoštevilna udeležba dolžnost!

Razne stvari.

* Ameriški sladkor, mleko in čokolada za jugoslovansko dečo. Ameriški kongres je dovolil 320.000 dolarjev za pomoč deci v Jugoslaviji. Ta pomoč bo sladkor, mleko in čokolada. V to svrhu se je zglasil pri dalmatinski deželni vladi ameriški častnik a prošnjo, da se sestavi odbor, ki ugotovi število otrok v Dalmaciji izpod 16. leta, ker edino za tako dečo je namenjen ta živež. Odbor se je takoj sestavil.

* Pegavica na Ruskem. Poročajo, da je bilo v Moskvi in Petrogradu od 15. februarja do 15. aprila 169.893 slučajev pegavice in 5559 slučajev črnih koz.

* Obdobje bivšega nemškega cesarja Viljema. Občinski zastop v Amerongenu namerava taksirati bivšega nemškega cesarja z davkom na 80 milijonov mark. Viljem je zadnje čase boljše razpoložen in bolj zdrav. Kupil si je tudi posestvo »Mala Angleška«, katero hoče sam upravljati.

* Strašno število orožja. Od 1. aprila 1917. do novembra 1918. so izdelale tovarne na Francoskem, Angleškem in v Zedinjenih državah 6 in pol milijona pušk, 40.000 strojnih pušk in 9 milijard nabojev.

* Kongres sionistov v Osluku. Na zborovanju sionistov v Beogradu se je sklenilo, da se skliče splošen kongres jugoslovanskih sionistov na dan 17. junija t. l.

* Srbska himna na Angleškem. Srbska himna se poje mnogo tudi po angleških cerkvah. Leta 1916. na Vidov dan je bila razširjena v 30 tisoč izvodih po Angleškem. Od takrat jo pojejo v mnogih cerkvah kot angleško cerkveno himno.

* Ruska velika kneza v Genovi. V »Corriere della Sera« čitamo, da se nahajata v Genovi ruska velika kneza Nikola in Peter, kamor sta dospela z angleško ladjo »Lord Nelson« pred nar dnevi. Potujeta pod psevdoimenom Borisov.

* Plen madžarskih boljševikov zasežen. Iz Madžarske sta bežala v Rusijo oče in mati Bele Kuna. Na meji sta se obnašala nekam čudno, zato pa so ju prijeli in preiskali. Našli so pri njima ogromno količino zlata, draguljev in drugih raznih dragocenosti. Te stvari so komunisti zaplenili raznim budimpeštanskim meščanom in Bela Kun je hotel ta zaklad spraviti s pomočjo svojih starišev v Rusijo, ali romunske oblasti so ga zaplenile. Vrednosti je okoli pol milijarde kron.

* Ameriške izgube v svetovni vojni. Državni vojni urad v Washingtonu priobčuje izvestje, po katerem je ameriška vojska imela 11.179 mrtvih v času svetovne vojne, 43 odstotkov jih je poginilo v bojih ali dobljenih ran. Od sklenjenega premirja dalje je umrlo za raznimi boleznimi 12.000 ameriških vojakov.

Mestni pag. izveš v Bistriču.

Pobiti neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem iznanem srcu pretrpelo, da je naša iskrenoljubljena, nepozabna soproga ozi. mati in teta, gospa

Terezija Doberlet

včeraj dne 5. maja ob 1/2 10 zvečer po dolgi mučni bolezni preprevidena s sv. zakramenti za umirajočo mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek dne 8. maja ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Strelška ulica št. 7. na pokopališču k sv. Križu.

Priporočamo jo v blag spomin!

V Ljubljani, dne 6. maja 1919.

Ivan Doberlet, skladiščnik juž. žel. v p. in posestnik, soprog — Ivan Doberlet, strojevodja juž. žel. sin.

Zahvala.

V neizmerni bolesti, ki nam jo je prizadejala nenadomestna izguba našega ljubljanskega sina in brata, gospoda

Josipa Kocjančič

pošca ljubljanskega polka

nam je edina tolažba, da je toliko blagih src sočustvovalo z nami.

Zahvalujemo se g. vojnemu kuratu S. Bonaču, štacijskemu poveljstvu, gg. častnikom, vojakom - tovarišem pokojnika, višjemu pol. nadzorniku, sploh vsem, ki so spremili ranjkega k večnemu počitku.

Žalujemo ostali.

Zahvala.

Vsem, ki so se nas spomnili ob smrti naše nadomestljive matere oziroma soproge

ANE JURCA

s tolažilnimi besedami ter jo spremenili na njeni zadnji poti, presrečna hvala.

Posebej pa se še zazahvalujemo usmiljenki č. s. Gerardi za njeno požrtvovalnost do zadnjega zdihljaja kakor tudi Glasbeni Matici za pretresljive žalostinke.

4873

Žalujemo ostali.

Termalno radioaktivno kopališče

TOPLICE pri NOvem MESTU

železniška postaja Straža-Toplice zdravi revmatizem, protin, nevralgije (ishias), eksudate (ženske bolezni), posledice ran in zlomljenosti kosti, itd. Sezija od 1. maja do 30. septembra. Pojasnila daje brezplačno ravateljstvo.

Odvetnik dr. Josip Pučnik

Je otvoril svojo odvet. pisarno v Slov. Bistrici.

Dva bančna uradnika

z menjalnično prakso se sprejmeta za Ljubljano. Ponudbe z nevedbo dosedanjega poslovanja pod znamko „Bančni uradnik 27“ na Anonimno ekspedicijsko Al. Matelli, Ljubljana. 4848

E 718/13/64

4855

Dražbeni oklic.

Na predlog Mestne hranilnice v Kamniku kot zahtevajoče stranke bo dne 11. junija 1919 predpoldne ob pol 10. uri pri tem sedišču soba št. 4 na podstavi odobrenih pogojev dražba, sledečih nepremičnin: Zemljiška knjiga Županje njive vl. št. 48 kaolinska tovarna v Črni, cenilna vrednost 46.474 K 20 v, najmanjši ponudki 23.237 K 10 v. K nepremičnini zemlj. knjiga Županje njive vlož. št. 48 spadajo sledeče pritlikline: služnostne pravice, vodna moč, rudnik in obratna oprava v cenilni vrednosti 31.921 K 60 v.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja. Za poslabšanje poslopij in pritlikline po ceni med vojno, sodišče ne prevzame nobenega jamstva.

Kr. okrajno sodišče v Kamniku, odd. II. dne 28. malega travna 1919.

Prva slovenska tvornica peči in štedilnikov v Ljubljani je

Anton Kovačič

Vič-Glince in Mar. Terezije c. 6 Ljubljana.

Ima vedno v zalogi peči za sobe, krašne peči, štedilnike, plošče za obložitven sten in primerne plošče za tlak. 4874 Popravila se sprejemajo po solidni ceni.

Razproda se:

Razni cementni izdelki kakor: cevi, stebri za vrata itd., Ternolit (žlebniki), Caralit z nekaj orodjem, vijaki za mostove, razno tovarniško, kamnoseško, kiparsko, mizarsko, kovaško in stavbeno orodje, orodje za vodnjake in „Zisseler“ cevi, transmisija, jermenjska plošča (Riemenscheibe), stroj za mešanje barv, cirkularka (velika), acetilenska naprava, stroj za vrtnanje in žaganje, rezalni stroj (Stanzmaschine), pisarniška oprava kakor: pisalne in risalne mize, omare, puliti, stoli itd., železne peči, razni železni in leseni modeli za stopnice, robne kamne, okvirje za vodnjake, ližake itd.

Vse to se lahko ogleda v tovarni

Zajec & Horn v Ljubljani,

Dunajska cesta (nasproti artiljerijske vojašnice).

Dražba

plemenskih kobil in vprežnih volov na Selu pri Ljubljani.

Dne 20. maja t. l. ob 10. uri dopoldne bo v žrebčarni na Selu pri Ljubljani javna dražba 22 prvovrstnih toplokrvnih plemenskih kobil in več parov težjih vprežnih volov.

Dražbe kobil se smejo udeležiti le konjereji iz okrajnih glavarstev Krško in Novo mesto, volov pa vsak kmetovalec.

Za to dražbo ostanejo v veljavi pogoji, ki so bili objavljeni za dražbo dne 15. aprila 1919.

Kdor bi kupljeno kobilu kasneje prodal brez dovoljenja oddelka za kmetijstvo, zapade globi 6000 K.

Pogoji ne veljajo za vprežne vole.

Oddelek za kmetijstvo deželne vlade.

Načelnik: Prelat Kalan l. r.

Dražbeni razglas.

Na deželi se nahaja večje število avtomobilov, katere namestila gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo prodati. Interesenti za te avtomobile naj dološijo tozadnje ponudbe

do 15. maja t. l.

avtoferentu deželne vlade za Slovenijo, Ljubljana, hotel „Mrija“ in naj navedejo sledeče podatke:

kraj in natančna označba mesta, kje se avtomobil nahaja (n. pr. Vrhnika na dvorišču hiše št.); vrsta (tovarni, osebni avtomobil); tovarniška znamka in policijska številka ali druga označba avtomobila; cena v številkah in besedah — razume se za avtomobil v stanju v katerem se ravno nahaja;

po preteku dražbenega roka se bode dal avtomobil po izvedenci oceniti, nakar se bode izvršila oddaja.

Kupovalec se mora po reverzu zavezati, da ne bode prodal avtomobila za dobo dveh let brez dovoljenja deželne vlade za Slovenijo (avtoferat) in da ga bode dal na tozadevno zahtevo tekom 48 ur pristojni vojaški oblasti proti odškodnini na razpolago.

Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo si pridržuje pravico, da izbira med ponudniki brez ozira na visokost ponudbe, oziroma da avtomobilov sploh ne prodaja.

Ljubljana, dne 1. maja 1919.

Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo.

Zaloga pohištva in tapet

ERNST ZELENKA,

oblastveno zapričeni izvedenec

Selška ulica 5 MARIBOR Gosposka ulica 28 priporoča svojo bogato zalogo najraznovrstnejšega pohištva: spalnih, jedilnih sob klubnih garnitur, divanov, otmov, žime za madrace itd. 2286

Največja izbira. Zmerno cene. Solidna postrežba

Srbečico, hraste, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. postav. varovano „SKARAFORM“-ma. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni lonček K 3—, veliki K 5—, porcija za rodbino K 12—.

Dr. E. Flesch's Kronen-Apotheke (Győr), Raab Ogrska.

Zaloga za Ljubljano in okolice: Lekarna „pri zlatem jelenu“, Ljubljana, Marjita trg. 5958

Pozor na varstveno znamko „SKARAFORM“

Naznanilo.

Podpisana vlijudno javljam, da sem otvorila v hiši M. Zupana v Temenju (Dolenjsko)

„Restavracija pri mostu“

Priporočam se za obilen obisk cenj. obiskovalcem, katere bodem glede hrane kakor tudi pijače dobro postregla. Snažne tajske sobe za razpajo.

Franja Zupanc.

Tvrdba

J. Goljevšček

Ljubljana, Kolodvorska ulica 34./I.

ponudi iz lastne tovarne v Trebnjem hrastove deske (parkete) na drobno in debelo. Pri naročilu večje množine, v celih žel. vozovih, ugodnejše cene. 4382

Moko

koruzne storže, ječmenovo kašo, otrobi franko Zagreb, samo na vagone nudi najpovoljnejše

Banka za trgovino, obrt i industriju

dioničarsko društvo. Odio robe. Brzojavni naslov: Trgovanka Telefon 77.

Pozor!

Raz-očljam vse vrste pisarniški in drugi papir, kakor ogtjen, indigo, pisarniški, svilnati, zavijalni in vse druge vrste papirja. V zalogi vse vrste trakov za vse pisalne stroje, kakor tudi peresa, radirke, svinčniki, notesi, zapiskniki in vse druge potrebščine. Priskrbujem raznovrstno blago ter se priporočam trgovcem in uradom v mestu in na deželi. Blago razpošiljam na debelo in drobno. V zalogi vse vrste narodne, in umetniške raglednice.

Se priporoča tvrdba

Jos. Omersa, trgovska agentura in komisijska trgovina, Ljubljana, Dunajska cesta št. 6., I. nadstropje.

Odvetnik in zagovornik

Dr. Karl Kuhelj

Ljubljana, Dunajska cesta št. 6, I. nadstr.

V družbi: Dr. Josip Ažman.

Ing. Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbni inženir.

Specijalno stavl. podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe v Ljubljani, Hilšerjeva ulica št. 7.

Izvršuje strokovno:

Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobeton. jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije.

Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženirske stroke.

Tehnična mnenja. Zastopstvo strank v tehniških zadevah.

Trgovina vina na veliko

Andrija Golubič

Zagreb, Jurijčeva ulica 10.

PRODAJE:

Vino belo in rdeče, staro in novo, moslavinsko, graševino. Rum najboljše vrste do 40% jakosti, fini aroma, Slivovko lanskno in dveletno, enkrat in dvakrat žgano, do 40% jakosti, od modrih bosanskih sliv, najboljnjih obče. Vse na vagone in manjših količinah, hitro in točno odpremljanje! Posređujem za vsakovrstno nabavo živil, gospodarskih proizvodov itd. — Zastopnik za Ljubljano in okolice

Ivan Koželj, Tržaška cesta št. 27.

Izvozna i uvozna tvrtka

Lavoslav Poljak i drug

Središnica: SPLIT, Dalmacija.

Podružnice: Rijeka, Makarska, Beč (Wien) I. Rotenturmstrasse 11.

Bavi se samo na veliko -

izvozom i kupovanjem: svih domaćih zemaljskih proizvoda, južnog voća, žitarica, ljekovitih bilja, eteričnih i jestivih ulja itd.

uvozom i prodajom: inozemnih proizvoda, svakovrsne prekomorske robe itd.

3533

Brzojavni naslov: Poljakdrag.

Velenje: ob 13. uri 32 min. in 19. uri; odhodi iz Velenja: ob 5. uri 39 minut in 16. uri 40 min.; prihodi v Celje: ob 6. uri 58 min. in 18. uri 06 min. Odhodi iz Celja: ob 7. uri 44 min. in 13. uri 20 min.; prihodi v Velenje: ob 9. uri 13 minut in 14. uri 48 min.; odhodi iz Velenja: ob 9. uri 43 min. in 14. uri 53 minut; prihodi v Dravograd: Mežo: ob 11. uri 20 min. in 16. uri 30 minut.

Položnice prilagamo danes vsem cenjenim naročnikom našega lista in prosimo, da se jih poslužijo tako za obnovitev naročnine, kakor tudi za pošiljavo poviške pri onih, ki so plačali za daljšo dobo. Povišek znaša za april 1 krono, za vse nadaljnje mesece 1 K 50 vin. k dosežani mesečni naročnini. Prosimo, da se pravočasno odpošljete. Zamudnikom se bo list ustavil dne 28. maja 1919.

Kultura.

Zagreb, 6. maja. Včeraj je odpotoval iz Zagreba novi intendant osješkega gledališča Gjuro Prejac. Intendant se je izjavil, da se mu je posrečilo tekom bivanja v Ljubljani angažirati najboljši glavniki, med drugimi: gđ. Pivkovo, gđ. Povheta, Železnika in Drenovca. Iz gledališke pisarne. Ker je snov za predstavo »Moč temec« precej obširna in je predstava predolga trajala, se ista priredi ob 7. uri zvečer. Predstava »Moč temec« se vrši v petek 9. in nedeljo 11. t. m. obakrat ob 7. uri. Vse ostale predstave v opernem in dramskem gledališču pa se vrše ob 8. uri zvečer kot je bilo že naznanjeno v časopisih.

Aprovizacija.

7 Ameriški špeh za III. okraj dobe stranke iz Mühleisnovega skladišča na Dunajski cesti na odrezek št. 1 sladkornih izkaznic za mesec maj po naslednjem redu: V četrtek, dne 8. maja pridejo na vrsto stranke s sladkornimi izkaznicami št. 25 (Vertičnik) dopoldne od 8. do pol 9.; št. 28 (Jelačin, Rimski cesta) od pol 9. do 11.; št. 29 (Jelačin, Čolcova cesta) popoldne od 1. do 2.; št. 30 (Tenente) od 2. do 3.; št. 31 (Bogataj), št. 32 (Slemenšek) od 3. do 4.; št. 33 (Podražaj), št. 34 (Kranjc) od 4. do 5.; št. 35 (Kovač), št. 36 (Richter) od 5. do pol 6. — Vsaka oseba dobi pol kilograma špeha. Kilogram stane 18 kron. — Strankam se je točno ravnanje predpisane reda.

7 Kis za VI. okraj. Stranke šestega okraja prejmejo kis v četrtek, dne 8. maja na krompirjeve izkaznice pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določa se ta - le red: dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 200, od 9. do 10. št. 221—440, od 10. do 11. št. 441—660, popoldne od 2. do 3. št. 661—800, od 3. do 4. št. 881 do 1100, od 4. do 5. št. 1001 do konca. Stranka dobi za vsako osebo pol litra kisa. Liter kisa stane 2 K 20 vin. Pripravite drobci.

7 Učiteljski aprovizacijski odbor bo imel v petek, dne 9. maja ob 5. popoldne sejo. Važno; pridite vsi! — Načelnik.

Društvene vesti in prireditve.

Splošno slovensko žensko društvo. Seja glavnega odbora v četrtek, 8. t. m. ob 15. uri v društvenih prostorih.

Društvo inženjerjev v Ljubljani vabi vse svoje člane na društveni seštevki v sredo 7. t. m. ob 8. zvečer v dvorani mestnega magistrata. Na dnevnem redu je poročilo o stanju našega visokošolskega vprašanja, razgovor o prenosni našega srednjega šolstva in slučajnosti.

Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. V četrtek ob 19. uri 30 minut skupna vaja. Vse in vsi!

Najnovejša poročila.

(Naša izvirna poročila.)
NAŠE ZAPADNE MEJE IN BODOČI MEDNARODNI POLOŽAJ.
Izvirna Henderson - brzojavka »Slov. Narod«.

London, 5. maja. Naziranje mero-dajnih angleških krogov v jadranskem konfliktu precizira od vlade inspiriran članek v listu »New Europe« kakor sledi: Razlike med stališči so zadnji spopad med nasprotujočimi se načeli, ki so postavili konferenco pred izbiro med staro in novo diplomacijo. Položaj pač sili h kompromisu, čegar točke so sledeče: 1. Gorica, Trst in Pulj pripadeta Italiji, Reka in Dalmacija Jugoslaviji. 2. Za varstvo ugleda Italije so mogoča razna pota, za njeno skur-snost je pa neobhodno potrebno, da dobi Italija nasproti Nemčiji za mejo črto Brennerja, čeprav pomeni ta črta pre-greho proti načelu narodnosti in mogo-če vir bodočih konfliktov. Italija dobi razven tega linijo Juljskih Alp s pre-lazi in železniškimi zvezami, ki v lon-donskem paktu niso omenjena. 3. Ita-lija dobi zgodovinsko mlinjo črto v Istri zapadno Raše. 4. Reka se prokla-mira za svobodno in avtonomno mesto, za lastno jurisdikcijo in zastavo, toda v okvirju jugoslovanskega zakona in te-ritorialne suverenosti. Enako avtono-mijo dobi Zader. 6. Vse narodnostne manjšine, jugoslovanske in italijanske, dobe recipročna jezikovna prava po-garancijo zveze narodov. 7. Italija dobi vse blivše avstro - ožrsko vojno bro-dovje. Pravični del blivšega avstro-ozrskega trgovskega brodovja se od-kaže Jugoslaviji. 8. Porušijo se vse utrdbe od Soče do Bojana. Vojaske se nevtralizira obala in Jugoslaviji naloži Zveza narodov, da ne sme Jugoslavija razven onega minimuma vojnihi ladji, ki so potrebne za obrambo obale, gra-diti nobenih novih vojnihi ladji. 9. Ita-lija dobi ofotaka Mali Lošinj in Vis. Lošinj ima braniti Pulj in zabranjevati evan-tualni jugoslovanski pomorski izpad iz Kvarnera. VIs pa je ključ za strateško pozicijo med otočjem in dalmatinsko obalo.

S KONFERENCIJE.

Lucern, 5. maja. (Zakasnelo.) Vče-raj so v Parizu pregledovali pooblasti-lja nemških delegatov. Nato je franco-ski ministrski svet sprejel preliminar-no mirovno pogodbo. Izročitev te pogodbe nemški delegaciji se zopet zavlačuje.

ZA ZASLUGE.

Lucern, 5. maja. Največji svetovni hujskač D'Annunzio, ki je doslej bil major v laški armadi, je postal sedaj podpolkovnik.

PRED ODHODOM V PARIZ.

Geneve, 6. maja. Vsak dan se po-navljajo v Rimu konference pri kralju, Orlando in Barrere se pogajata. Or-lando je informiral ministrski svet o položaju. V Rimu se je že pričelo raču-nati za možnost, da se sklene mir brez Italije. Borita se dve strui, ena, ki je za takojšnjo formalno aneksijo zahtevanega ozemlja in za prelom z zavezniki, druga, ki je za sporazum. Odločitve kljub odstopanju nekaterih laških delegatov v Pariz še ni. Fran-coski listi desnice zahtevajo, da pride Italija brezpogojno v Pariz nazaj.

NA KONFERENCIJI.

Geneve, 6. maja. »Daily Mail« po-roča, da so nemški delegati zahtevali, da mora biti tudi Italija zastopana v Parizu, dalje da so zahtevali pojasnila, ali se pogajajo s Srbijo ali Jugoslavijo. — Iz Vatikana brzojavljajo energičen demanti napram trditvam lista »Echo de Paris«, kakor da bi bil papež svoje-časno svetloval Avstriji, naj napade Sr-bijo. — V Parizu se razširja neko vzne-mirjenje radi še ne pojasnenih zvez med ameriški in nemškimi finančniki. — »Corriere dela sera« prinaša stra-

sten članek, v katerem zahteva posla-mi, ali je večina zaveznikov na strani Italije, ali pa so res, kakor pišejo an-gleški listi, vsi zavezniki proti njej. V članku, ki je močno cenzuriran, piše list, da je rešitev avstro - ožrkega vprašanja katastrofa za Italijo. Ne-vtraliziranje Avstrije pomeni predhod-no stopnjo za njen sporazum z Jugo-slavijo in skupnem sovražstvu proti Ita-liji. — D'Annunzio je došel v Rim in pred zbrano množico pred Avgustejem govoril oblit s solzami o sveti laški Reki in o svetem laškem Kvarneru. Apeliral je na Ameriko in prisegel pri svetem spominu na pol milijona mrtvih Lahov itd.

MIROVNA POGODBA.

Geneve, 6. maja. Tekst mirovne pogodbe, ki je popolnoma dokončan, bo jutri (to je danes), predložen vsem aliancencem in asociancem v franco-skem zunanjem ministrstvu. Besedilo pogodbe je v bistvu izdelano od Wil-sona, Lloyd Georgea in Clemenceaua z bistvenim sodelovanjem Tardieua, Pi-chona in Sonnina. Francoski, belgijski in angleški ministrski svet so to bese-dilo že sprejeli. V sredo ob 15. uri bo tekst pogodbe predložen Nemcem. V petek bo prva seja z nemškimi in av-strijskimi delegati.

NADALJEVANJE.

Lucern, 6. maja zvečer. Ker se po-gajanja razvijajo zadovoljivo (za La-he), sta Sonnino in Orlando snoči od-potovala v Pariz, kjer se bosta udele-žila meritornih razgovorov z Nemci, ki se pričnu v petek. Posest Dalmacije sme veljati za rešeno za nas, o vprašanju Reke še ni padla definitivna od-ločitev.

IZJAVE O NOVI VLADI NA OGRSKEM.

Lucern, 6. maja. »Temps« objavlja zanimiv intervju »Pobeglega ogrskega državnik«, v katerem izjavlja ta, da bo Budimpešta Srbe in Romune pozdra-vila kot osvoboditelje. To je edino sred-stvo, da se reši red na Ogrskem. Po-tem zahteva, naj se na Ogrskem postavi vlada demokratov in zmernih socia-listov. — Izjave intervjuja se krijejo z novo ureditvijo ogrske vlade, kakor jo želi Antanta. Dotični neimenovani ogr-ski državnik je bivši justični minister Weiss - Wasconyi.

PREISKAVA O PARIŠKIH DOGOD-KIH PRVEGA MAJA.

Lucern, 6. maja. Preiskavo o znanih dogodkih 1. maja v Parizu vodi znani kapitan Bouchardon. Preiskava je do-gnala, da obstoji velik boljševiški kom-plot, ki se pa radi previdnosti vlade ni posrečilo. Nameravali so zasedi vse ko-lodvore in se polastiti sile, toda z zelo nedostatnimi sredstvi. Brezdomnja je njihova zveza z ruskimi boljševiki. Tembolji nerazumljivo je obnašanje francoskih zmernih socialistov, kakor Bouissou in Compere Morela, ki od-klaniata nadaljno sodelovanje na mirov-ni konferenci.

KOMPROMIS. — AVSTRIJSKI IN OGRSKI DELEGATI V PARIZU.

Geneve, 6. maja. Lahj so se vrnili v Pariz na mnini poziv sveta trojice. To potrjuje v Parizu splošno mnenje, da bo kompromis v bistvu izvršen v zmislu danes iz Londona preko Geneve poslane van Henderson-brzojavke. — Avstrij-ske delegat pričakujejo v Saint - Ger-mainu 14. t. m., madžarske pa 15. t. m.

REMINESENCA.

Lucern, 6. maja. Pariški Journal des Debats« prinaša nove objave o izbruhu vojne. Berthold je 23. junija ob pol 10. dopoldne brzojavil Giesslu, naj napravi znano demarš v Beogradu še le nekaj minut pred 6. uro z navodilom: Mi ho-čemo vsekar prepričati, da bi vest o vojni napovedi dospela še nočoj v Pe-trograd, ki ga zapusti Poincare ob 11. uri zvečer.

Naša današnja poročila iz Beograda in Zagreba.

PROTESTNI SHOD V BEOGRADU. Beograd, 7. maja. Včeraj se je vršil v Beogradu na Terazijah velik protestni shod proti laškemu in nem-skemu pohlepu po naših zemljah. Ude-ležilo se je shoda nad 20.000 ljudi, pri-sotni so bili vsi ministri in ameriški škof Anderson iz Chikaga, ki se ravno sedaj mudi v Beogradu. Izjavil je, da hočejo Amerikanci bratovstvo in prija-teljstvo z Jugoslavanom. Shod je sprejel ostre resolucije proti laškemu in nem-skemu nasilju in za jugoslovanski Jad-ran.

DROBNE VESTI.

Zagreb, 7. maja. Znan jezikoslo-vec dr. Milan Rešetar, profesor na vse-učilišču na Dunaju, je imenovan za profesorja na vseučilišču v Zagrebu. Zagreb, 7. maja. Iz nerazumljivih razlogov pleni cenzura vsa tudi uradna poročila o bojih z Nemci. Osijek, 7. maja. Ustavljena sta lista »Radničke Novine« in »Socialist« v Osijeku, ker sta pisala v protidržavnem duhu.

Beograd, 7. maja. »Pravda« poro-ča, da je te dni pričakovati naredbo vr-hovne komande, da se v bivšem avstro-ogorskem ozemlju Kraljevine SHS sidi-jo pri vojaških sodiščih vsi zločini na-perjeni proti vojni sili države, proti železnici in v prometnim sredstvom, vsi zločini ubojstva, razbojništva in javnega nasilja ter veleizdaje. — Ta naredba je potrebna, ker dokazujejo ne-kateri pojavi, da se prava demokracija krivo razumeva in zamenjava z anar-hijo.

Poročila ljubljanskega dopisnega urada.

PRIZNANI BOMO.

DLU, Bern, 6. maja. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Svet trojice bo razpravljal v petek o prizna-nju Jugoslavije. »Rappel« piše, da sta se Francoska in Anglija odločili posne-mati zgled Zedinjenih držav. Oficijelno priznanje kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev se mora izvršiti pred po-pisom mirovnih preliminarjev, da bo-djo mogli jugoslovanski delegati podpi-sati mirovno pogodbo že v svojem no-vem svojstvu in ne samo kot delegatje Srbije.

MINISTRSKI SVET O KOROŠKIH DOGODKIH.

LDU, Beograd, 7. maja. Ministrski svet se je v svoji seji v ponedeljek 5. in torek 6. t. m. zvečer obširno pečal z nemško ofenzivo na Koroškem. Snoč-nja seja je trajala do polu 23. ure.

RADI KOROŠKIH DOGODKOV.

LDU Beograd, 6. maja. Po zbor. seji je bil važen ministrski svet. Kakor se poroča iz političnih krogov, bodo seje narodnega predstavništva odgodene za najmanj deset dni. Petkova seja bo kratka in samo formalna.

POSVET.

Ljub. dop. ur. Beograd, 6. ma-ja. »Slobodna Rijeka« javlja, da se je razpravljalo na današnji seji ministr-skega sveta o stališču naše vlade na-pram reškemu vprašanju ter sploh konfliktu z Italijo in postopanju naše delegacije v Parizu pri podpisu miru. Vlada je sklenila, priporočiti delega-tom, naj napno vse sile, da bodo pri-znani kot delegati kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Razpravljalo se je tudi o koroškem vprašanju. Op. ur.)

KAJ JE CENEJE?

Ljublj. dopisni urad. Beograd, 6. maja. Finančni minister je izdelal za-konsko predlogo o davku za samce. Zakonski načrt, ki bo predložen v naj-krajšem času narodnemu predstavi-nstvu, določa obdavčenje vseh samcev in vdovcev brez otrok v starosti od 25 do 60 let. Vsakdo izmed njih bo mo-ral brez razlike plačevati letnega daka 240 dinarjev. Razzun tega pa bodo morali prizadeti plačevati na leto do-klade k vsem direktnim davkom in si-cer v starosti od 30 do 45 let v iz-

meri 100%, od 25. do 29. in od 46. do 50. leta 50%, od 51. do 60. leta pa 25%. Davek se bo začel pobirati s pričetkom leta 1920. Minister utemeljuje svojo predlogo z razlogi pravičnosti v pla-čevanju davkov.

POVRATEK.

Ljublj. dop. urad. Beograd, 6. maja. Vlada se bavi z vprašanjem, ka-ko omogočiti povratek v domovino onim številnim Jugoslavanom, ki so se izselili v Ameriko.

ZADRUŽNIŠTVO.

Ljub. dopisni urad. Beograd, 6. maja. Vlada bo sklicala kongres vseh združnih organizacij v državi, ki naj skupno izdelajo načrt za čim večjo povzdigo našega poljedelstva.

INVALIDSKI DOMOVI.

Ljubljanski dopisni urad. Beo-grad, 6. maja. Ministrski svet je sklenil osnovati v Beogradu, Zagrebu in Sarajevu invalidske domove po an-gleškem vzoru. V te domove bodo sprejemali invalide iz vojne leta 1912 do 1919 iz vseh delov Jugoslavije.

POVRATEK.

Ljublj. dopisni urad. Beograd, 6. maja. Ministrski podpredsednik dr. Korošec se je vrnil v Beograd s svo-jeja potovanja v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji.

POTREBNA DEBATA.

Ljubljanski dopisni urad. Beograd, 6. maja. Kakor se čuje iz parlamentar-nih krogov, namerava parlamentarni klub socialnih demokratov uvesti ener-gično akcijo zaradi prepovedi proslave prvega maja, obenem pa izzvati tudi debato o naši notranji politiki sploh.

DODEKANEZ.

LD. Berlin, 6. maja. (Dun. KU.) »Berliner Tageblatt« javlja iz Zeneve: »New York Words« piše, da se bo izvr-šila proklamacija zedinjenja Dodekane-za z Grško na podlagi splošnega gla-sovanja. Po tajni pogodbi od leta 1915 so bili ti otoki prisojeni Italiji.

Po sklepu lista.

PRED REŠITVJO JADRANSKEGA VPRASANJA.

London, 6. maja. Današnji uvodnik »Timesa« pod naslovom »Peace per-plexities« govori o odstopanju Or-landa in Sonnina iz Rima v London in pravi: Mi smo polni upanja o dobrem uspehu. Ta državnik sta vendarle raz-umela elemente sedanjega položaja in si morata vsled tega biti na jasnem, da je Italija zelo oddaljena od možnosti, da se sedaj spusti v kakršnokoli zu-naj politično avanturo, ker je popolno-ma nesposobna, da bi jo izvela sama brez finančne pomoči zaveznikov. Saj jo vendar Zedinjene Države prekrbu-jejo celo z vsakdanjim kruhom! Za ne-vedno množico je morda prav lepo, da jo pitajo s frazami, da mora Reka po-stati laška, vendar Italijanski diplomati ne smejo pozabiti omejitev, s katerimi je sam Wilson opremil svo-ja načela. V svoji adresi na kongres 11. februarja 1918 je povedal, da teh načel ni mogoče izvrševati absolutno in v vsaki situaciji, za vsako ceno. Na-cionalne aspiracije naj bi se izpolnile do najvišje mogoče meje, če se s tem ne napravijo novi spori ali če se stari spori ne utrde še bolj, pa da s tem spr-avo v nevarnost mir Evrope ali celega sveta. Splošni principi se morajo torej omiliti s praktičnimi potrebami (!) Tudi vprašanje Reke je takšna omejitev za Lahe. (Ta izjavljanja prvega angleškega lista torej povsem potrjujejo že javlje-no rešitev Reke v našem smislu.)

Poizvedbe.

Lovski pes (angleški setter), mlad, bel, kosmat z rjavkastimi lisami, stoji na ime »Karo«, se je dne 2. maja zgu-bil. Kdor kaj ve, kje se nahaja, naj na-znani proti dobi nagrado ravnatelj kmetične tovarne v Mostah. 4831

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Prodaj 2 beli kozi mladici. Zelena kopališča »Kolezija«. 4846

Učiteljica za slovenščino se išče. Kje pove upr. Slov. Naroda. 4768

Kupim hišo (vilo) s petimi sobami in pritlikami (plin, elektr razsvetljava). Ponudbe na upr. Slov. Nar. pod »Dunaj 14712«. 4712

Sode že rabljene in nove, kakor tudi lezene obroče od 2—3 1/2 m kupi tovarna barv v Dolu pri Ljubljani. 4885

Utenka, lepega vedenja in poštenih staršev se sprejme v trgovino z mešanim blagom Josip Divjak, Rib-nica. 4875

Proda se: 600 m² suhih bukovih drv a K 60.— iz postaje pristo-vagon Rožni dol-Pribišje, Dolenjsko. J. Pogačnik, Ljubljana, Knafjeva ul. 15. 4869

Išče se stanovanje z dvema sobama za takoj ali pozneje v Ljubljani ali bližnji okolici. Kdor preskri, dobi nagrado 300 kron in nekaj kg sladkorja. Ponudbe pod »Stanovanje« poštno izleže, Ljubljana. 4875

Elektromotor menjalni tok. (Wechselstrom) 6 1/2 P. S. 500 Volt 1430 tur, 50 period nerabljena, se proda. Ponudbe pod »4000/4832« na upravništvo »Slovenskega Naroda«. 4832

Klabovi fotelji, usnjeni, se kupijo ali za sploh kompletna sobna uprava za gospode (Herrenzim-) s preprogami vied. Ponudbe pod »Kla-bovi fotelji/4764« na upr. St. Naroda. 4464

Kupijo se prazne vreče. Ponudbe na poštini predaj št. 6. 4871

Prodaj dobrohranjen fotografirni aparat 9X12 in daljnogled, predvojni izdelek. Gradite 5. (trifika.) 4867

200 K nagrade onemu, kdor preskr-bi lep lokal v sredini mesta. Ponudbe pod »Takej« poštno izleže, Ljubljana. 4868

Pisalni stroj, nov, popolnoma brezhi-nen, se proda. Le re-sni kupci naj vprašajo pri upravi St. Naroda. 4863

Postelja z žimnico in nočna omara podob se proda. Ogleda se: Kartvska cesta št. 30, I. nadst. od 1.—3. pop. 4872

Sveža jajca v originalnih zabojih a 65 vinarjev 1 komad pri osebnem prevzemanju ali plačilo naprej Em. Sap-panz, Rogatec Sp. Stajerska. 3411

Napredaj imam finega konja za težko vožnjo, 7 let starega, brejo težko kravo, težko leto staro in brejo svinjo, težko do 130 kg. Anton Jakomini, posestnik v Ročevju. 4769

Trgovski pomočnik v železniški stro-vstvu in nemščine, se takoj sprejme pri tvr-dki F. Matheis asst. v Breifach ob Sav. 4749

Kupujem surovek lex, jelka, hrastov si okrogel ali rezan. Cene za les nalo-že v vagon se naj naznanijo na V. SCAGNETTI, parna žaga za drž. ko-odvorom, Ljubljana. 2048

Karbidne svetiljke na drobno in de-belo razpošilja toč-no tvrdka Martin Samer, Kozilec. 4581

Dobra šivilja na dom se sprejme. Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 4826

Mehovano soho iščem za 15 maj za eno ali dve osebi, čež dan zaposleni Pismeno Senčevič, Re-stavracija v Predenovi ulici. 4803

Zidarški polk ali izdelavec kakor tudi zidarji in delavci dobe takoj delo pri Robertu Smolevo-skem, Rimska cesta 2. 4852

Vseh gospodarstvih in premoženjskih zadevah se obr-nite na Gospodarsko pisarno Dr. Ivan Černe, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6 (na-proti Hotela Union) telefon 37. 4911

Proda se nekaj damskih klobukov in slamičkov ter noleva peresa po nizki ceni. Poizve se Stari trg Stev. 28, I. nadst. leva. 4861

Razna moška in ženska obleka, čevlji in dr. se proda. Ogledati vsak dan dopoldne od 9 do 12 ure: Židovska ulica št. 2/L. nadst. 4850

Žaga na jarem (Sägegatter) stara al-pova v poabijem stanju se kupi. Ponudbe z navedbo cene in popisom poslati na šentjanski premogokop Krnelj, Dolencjako. 4758

Stare ohranjene gramofonske plošče, kupujejo po najvišji ceni ali iste za nove zamenja do konca mainika. — Tvorilka zaloza gramofonov A. Rastberger, Ljubljana, Seča ulica 5. 4432

Par odelj (kovtor) se proda; cena po dogovoru. Naslov: pri karjaku tovarna Globotnik, Ljubljana. 4831

Ključavničarje za montiranje ključav-nic išče: Kranjska tvor-nica željeza i bravarne robe a Kamniku. 3730

Večjo množico praznih sadov od ki-zelja in masti ima naprodaj rudniški konsum Trbovlje. 4792

Izvirjena šivilja sprejme delo na dom. Vabila ali če mogoče delo za v trgovino. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 4851

Vanilija in čokolada se proda v večji z navedbo cene na upravništvo St. Nar. pod »Vanilija/4789« do 10. t. m. 4780

Mala hišica sredi mesta je naprodaj; pritličje, ena soba v podstrelju. Po-goji se polzvedo pri slugi Bencu Du-mljska cesta 50 od 3.—3. pop. 4812

Kompanjon za večjo trgovino v večjem trgu promet 200.000 K se išče in sicer 40—50.000 kron. Ponudbe pod »Lepa prihodnost/4822« na upr. Slov. Naroda. 4822

Kot sobarica išče službo dekle, ki je v tem poklicu dobro izobraženo in ima večletna spravevala Najraje gre na grad ali k fini gospodi v Zagreb. Govori slovensko in nemško. Naslov: Elektra Poljske. 4657

Ištem 50 tesačev, ter za sekanje go-ljave, zda podjetnika z najmanj 40 delavci. Plača na akord po dogovoru. Gozdna lega in drevie zale kupa. A. Kojak, Kozilec. 4747

Stanovanje s brano išče stud. techn. Ponudbe na E. Se-nica, Zalec pri Celju. 4839

Gospodična poučuje italijanščino. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 4763

Lepa športna obleka in nov površnik se proda. Poizve se: Kolijska ulica 12, podpritičje, vlna Reza. 4825

Servis jedilni in kavni, kompletan al-pa tudi posamezno, se kupi Ponudbe pod »Servis/4765« na upr. Slov. Naroda. 4765

Prevzame se šivanje novih oblek in vsakovrstna popravila po nizki ce-ni. Potreba točna in solidna. Poltini predal št. 128, Ljubljana. 4853

Proda se posestev v Zaplani pri Vr-hniku v izmeri 1

Spornice Toplice za moške in dečke iz hlačevine tuc. K 200 la za trte kg K 450 — razpošilja Leop. Knez, Krško.

Izobražena gospodinja izurjena v gošpodinjstvu želi mesta kot opora gospodinj, gre tudi kot ključarica. Cenj. ponudbe pod „Vestna/4701“ na upravnishvo Slov. Naroda.

Zarotnica ki bi se rada poročila pri- hodno jesen, išče lepo enažno stanovanje, obstoječe iz 2-3 sob, predoba (event. kopalnice) in pritlikinami. Naslov naj se odda upr. Slov. Naroda pod „Takej/4847“.

Strojepisalka ki je popolnoma izve- bana, in je že poslovala v odvetniški ali notarski pisarni, se sprejme v ljubljansko pisarno. Plača za vstop po dogovoru. Ponudbe pod „S/4745“ na upr. Slov. Naroda. 4745

200 K nagrade onemu, ki preskri- bira oženjenemu drž. urad- niku brez otrok stanovanje z dvema sobama in kuhinjo za takoj ali vsaj za avgustov termin. Ponudbe pod „B. T./4719“ na upr. Slov. Naroda. 4719

300 kron nagrade onemu, ki oskri- bira mirni stranki brez otrok stanovanje 2-6 sob v sredini mesta. Stanovanje se najame takoj ali za avgustov termin. Ponudbe na „O. S.“ kavarna „Ušlon“. 4866

Vesela, poštena dama katera zna iz- kuhati in opravljati vsa gospodinjstva dela, želi priti kot gospodinja h kakemu gospodu. Gre tudi iz Ljubljane. Po- nudbe pod šifro „Majnik/4784“ na upr. Slov. Naroda. 4784

Strojnik (invalid z malo poškodbo) izkušen mehanik z dobrimi spricavali, zmožen vseh strojnih in električnih popravil želi primerne služ- be v kakoli centrali ali tovarni. Ponudbe prosil na A. K. Podzemelj 4. Gradec v Belokrajini. 4790

Iščem kot zastopnika v Kozjem Sp. vsega zdravstva, Jugoslovana, za dobo moje odsotnosti. Pogoji pismo- no. Ponudbe na Dr. Franc Janković, podpredsednik narod. predstavništva, Beograd. 4884

Delovodja za stavbo cest, betonskih in železobetonskih ter vod- nih zgradb za jezove, mostove, žele- zobetonsko oporno zidovje, betonske rezervarje regulacije rek in železnih prog, več štarih jezikov, išče mesta. Ponudbe pod „Delovodja/4821“ na upr. Slov. Naroda. 4821

Prodajo se mizarški stroji: skobelnik (Dicktenhobelmachine) tračna žaga, pripravljalni stroj (Abricht- machine), kombiniran stroj (krožna žaga, vrtni stroj in frezar), kolarski stroj za izdelovanje koles. Ogledajo se lahko vsak dan pri Ivanu Štiku, tovarna parket in parna žaga v Ljubljani, Metelkova ulica št. 4. 4718

Dve majni viš, ena s 16, druga 4 sobami, popolnoma opremljeni, sta v Rogški Slatini ceno naprodaj. Ponudbe na dria Ivana Za- bukoviška odvetnika v Šmarju pri Jelšah. 4746

Išče se slabičarna oziroma za to pri- kladi, tudi se prevzame pri boljši tiskarji vse v to stroko spadajoče delo po dogovoru. Pismene ponudbe pod „Slabičarska obrt/4886“ na upravnishvo Slov. Naroda. 4886

300 do 400 K dam ali stanovanje mu odstopim kdor preskribi boljšo go- stinstvo in najem ali na račun proti kav- ciji tu ali v kakem drugem mestu v Jugoslaviji takoj ali pozneje. Pismene ponudbe pod „Strokovno izveštan/4879“ na upr. Slov. Naroda. 4879

Proda se hiša z dvema gozdnima parcelama na pristo- voljni dražbi v Bohinjski Bistrici št. 17, nekaj restavracija Peter Marinčiča pripravna za trgovino ali obrt. Dražba bo v nedeljo, 11. majnika ob 8. uri popoldne pri gostilničarju Franc Rau- hekarju v Bohinju. Slika od hiše v upravnishvu. 4864

Starejša prodajalka, pridna in pošte- bna v trgovini z mešanim blagom, z večletno prakso, dobra moč vajena samostojnosti, službovala več let kot voditeljica podružnic, vajena sivanja, želi premeniti službo; prosi mesta podružnice, glavne trgovine, konsum- nega društva, najraje sprejme službo na deželi, gre pa tudi v mesto. V službo lahko vstopi takoj. Naslov po- ve upr. Slov. Nar. 4849

V bolnici bratovske skladnice v Tr- bovljah se sprejmeta

2 bolniška strežnika Plača z dokladami vred mesečno K 549.75. Stanovanje v bolni. Nastop službe 15. majnika. Pogoji samski stan. Ponudbe z dokazili sposobnosti in dosežanj službovanja je naslo- viti na bratovsko skladnico v Trbov- ljah. 4866

V slovo!

Ner mi ni mogoče se po- slovit od vseh, podajam tem po- tom svojim sorodnikom, nekda- njim svojim predvoščavcem, kolegom, prijateljem in znancem svojo odprto desnico, preženo v slovo.

Z bogom in živeli!

Ljubljana — Velike Lašče,

Josip Nachtigall,

stroj. vod. v. p.

in soboroga

Blagajna

Wertheim se prod.

Karlovska c. 18, pritličje.

Sprejme se takoj zdrav in krepak

učenec

v večjo trgovino z galanterijskim in pa- pirnim blagom. Mlana in stanovanje v hiši. Ponudbe na upravnishvo Slovenske- ga Nar. 4860

Laneno seme

kuže po najvišji ceni

Leopold Knez, trgovec v Krškem.

Večja množina

VINA

belega in rdečega, letnik 1918, dobre kakovosti, se prod. po ugodni cen. Naslov pove upravnishvo Slovenskega Naroda. 4870

Krompir

Kupi se večja količina krompirja pro- ti takojšnji oddaji. Prevzame se koli- čina od vagona naprej. Pismene po- nudbe pod šifro „Krompir/4856“ na upr. Slov. Naroda. 4856

Vabilo

redni občni zbor

„Posojilnice v Trebnjem“

ki bo

v ponedeljek, dne 19. maja 1919, ob 15. uri v zbiralni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrdjenje letnega računa za 1918.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Volitev dveh računskih pregledo- valcev.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Pour
papier 100 K avec K 450
lisez
La Revue Franco-Slovene

St. 56. Lase- strižnik

Komad 28— in 34-65 K. Zahtevajte volilni ocnik z vašo nogo 1000 ali- kani brezplačno. 349
K. Luna, Maribor št. 74.

Pravo rameno domače

milo za pranje

1 kilogram K 10— Pri naročbi 1 škrinice okoli 3 in pol kg K 35— franko. Po povzetju pošilja zavod za eksport M. Janker, Zagreb, 15. Petrij- ska ul. 3 III Obenem z naročbo je po- slati polovico iznosa.

Lep, zdrav in debel

krompir

se prodaja po K — 80 za kg netto v skladišču Balkan na Dunajski cesti Do- biti ga je v večjih in manjših koli- nah. Vreče se mora prinesiti seboj. 4793

„ADRIJA“

Mirodilnica in zaloga fotografskih aparatov ter potrebščin.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STRO- BIN“. Nadomestilo tobaka. Nadome- stilo toaletnega mila. „ROZNI PRA- ŠEK“ najbolje sredstvo za negova- nje polti. Preizkušeno dobra sredstva proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Trgovcem z manufakturnim blagom se priporoča trdka

I. MEDVED iz Gorice

sedaj v Ljubljani Sv. Petra nasip št. 7.

Slastičarski pomočnik

se sprejme v Ljubljani.

Dopisi pod „Slastičarska/4785“ na upravnishvo Slov. Naroda. 4785

Iščejo se risarji - kopisti

Soričevala in ponudbe naj se pošljejo na naslov: Strojne tovarne in livarne v Ljubljani, poštni predal št. 153. 4757

Odvetnik

Dr. Gustav Rosina

je otvoril svojo pisarno

v Brežicah na glavnem trgu v nekdanji Mrzovi hiši št. 11.

Dioničko društvo za promet zemaljskim proizvodima, Zagreb,

Bakotova ul. 4. — Deln. glavnica K 3.000.000. — Poštni predal 67.

Nudjamo samo na polne vagone

APROVIZACIJAM

in protokoliranim trgovcem ob takojšnji dostavi: pšenico, zrnato koruzo in v storžih, oves, ječmen, grah, semena, pšenično in koruzno moko, koruzni zdrob, mekine, in krompir. — Brzjavni naslov: **Cereale, Zagreb.**

Svedske kapljice svečano pokažane ljeko- vito sredstvo protiv pro- bavnih organa i svim bolestima želudca. Usled njihov- djelatnosti i ugodnog nagorog teka jesu već više od stotine godina najobljubljenije dječičko domaće sredstvo. Podražuje tek, jačaju želudac, pospešuju probavu, oblažuje grčeve, razre- djuju sokove i uređuju stolicu. Odstranjuju mučnina, podra- žuje na povraćanje, žgaravica i ostale želudčne tegobe. Prve su samo sa „Salvator“ markom.

S. MITTELACH, „Salvator“ lekarna i drogerija Zagreb, Jelatičev trg 2.

Prva hrvatska tovarna za električno industriju Zagreb

Ivan Paspas

ZAGREB: Tovarna in postrovalnica Gunduličeva ulica 41.

Prevzema urejenje električnih pogonov. Velika zaloga električnega pri- bora. Zažulje na veliko in malo. Specijalno olje za mazanje električnih strojev. Tovarniško popravljanje električnih strojev. Tovarna žepnih baterij „CROATIA“

HRVATSKA TRGOVINSKA BANKA d. d. u ZAGREBU.

Poziv na subskripciju.

U izvršenju zaključka izvanredne glavne skupštine dioničara Hrvatske trgovinske banke u Zagrebu od 17. travnja 1919., koim se povisuje dionička glavnica od **K 12.000.000— na 30.000.000—**, predajemo ovime na temelju dane nam ovlasti javnoj subskripciji

60.000 kem. novih dionica glasećih na donosica po 200— K naslovne vrijednosti u ukupnom iznosu od K 12.000.000—

pod slijedećim uvjetima:

- 1) Posjednicima starih dionica pridržaje se 40.000 komada novih dionica i to tako, da svakome dioničaru pripada pravo na 3 stare dionice optirati 2 nove uz cijenu od K 240— po komadu nove dionice zajedno sa 5 % kamatima od 18. jula 1918 do dana izplate.
- 2) Nedioničarima (novim potpisateljima) i starim dioničarima za dionice, koje žele potpisati preko broja, koji im pripada u razmjeru na 3 stare 2 nove, nudi se 20.000 komada dionica po tečaju od K 270— za dionicu od K 200— nominalnih, sa 5% kamata od 18. jula 1918.
- 3) **Rok supskripcije svršava 30. majem 1919.**
- 4) Nove dionice imaju kupon za prvu poslovnu godinu, te im pripada pravo na dividendu za istu.
- 5) Protuvrijednost potpisanih dionica valja uplatiti odmah, najkasnije ali do 10. maja t. g.
- 6) Uplata za nedodijeljene nove dionice povratit će se skupa sa 3 1/2 % kamata od dana uplate do povratka novca.
- 7) Prijave primaju: **Hrvatska trgovinska banka d. d. u Zagrebu, i njena podružnica u Osijeku, te Ljubljanska kreditna banka u Ljubljani i njene podružnice u: Splitu, Celovcu, Mariboru, Celju i Sarajevu.**
- 8) Posjednici starih dionica, koji žele u smislu točke 1. optirati nove dionice valja da predlože kod goro označenih mjesta supskripcije medjutomnice starih dionica uz točnu oznaku brzojava istih.
- 9) Repaticiju dionica sudskribiranih u smislu točke 2. pridržuje sebi ravnateljstvo.
- 9) Za provedbu ove emisije storen je sindikat, koji zajamčuje uspjeh povikavanja dioničke glavnice.

U ZAGREBU, dne 18. aprila 1919.

Ravnateljstvo
Hrvatske trgovinske banke d. d.
u Zagrebu.